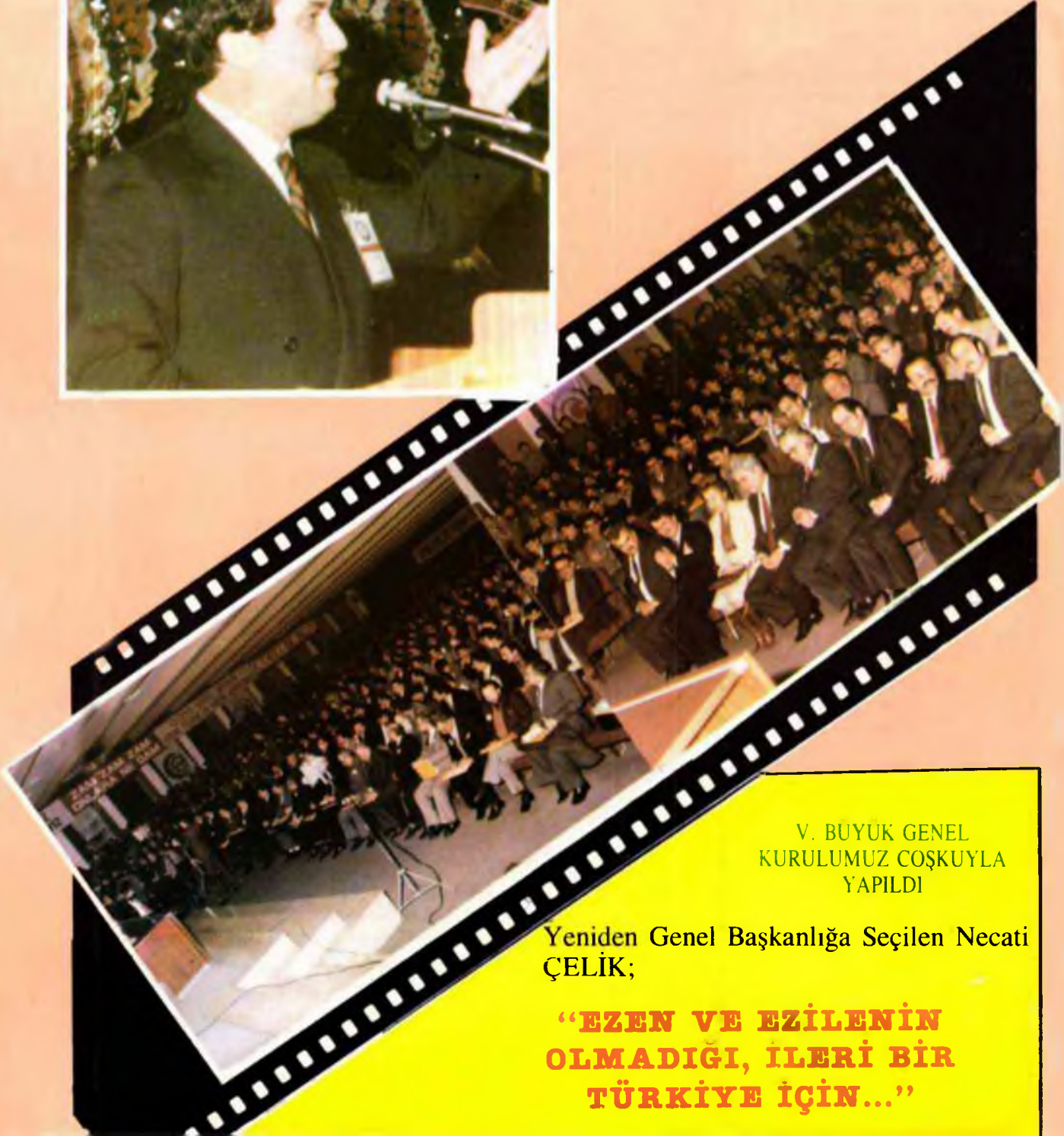

HAK-İŞ

TÜRKİYE HAK İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

MART 1987 SAYI: 9

V. BÜYÜK GENEL
KURULUMUZ COŞKUYLA
YAPILDI

Yeniden Genel Başkanlığa Seçilen Necati
ÇELİK;

**“EZEN VE EZİLENİN
OLMADIĞI, İLERİ BİR
TÜRKİYE İÇİN...”**

HAK-İŞ

TÜRKİYE HAK İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

AYLIK EĞİTİM VE
MESLEK DERGİSİ
"HER AYIN SONUNDA YAYINLANIR"

MART 1987 SAYI: 9

Sahibi

Türkiye Hak İşçi Sendikaları
Konfederasyonu adına,
Genel Başkan
Necati ÇELİK

Genel Yayın Yönetmeni
Genel Eğitim Sekreteri
Salim USLU

Yazı İşleri Müdürü
Turan ATLAMAZ

Yazışma Adresi
HAK-İŞ DERGİSİ
Cihan Sk. 1/36 Sıhhiye-ANKARA
Tel: 29 85 53

Yıllık Abone Ücretleri
Yurtiçi: 2500 TL.
Almanya: 35 DM.
Fransa: FF.
S. Arabistan: 45 Riyal
Amerika (uçakla): 20 \$
Diğer Ülkeler: 12 \$ Karşılığı döviz

Posta Çeki Hesabı
HAK-İŞ DERGİSİ
21 09 86

* Yayın Kurulu, gönderilen yazılarda dil, anlatım ve
yayın tekniği yönlerinden değişiklik yapabilir.
* Dergiden kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir.
* Gönderilen yazı ve resimler incele edilmez.
* Yazılarda belirtilen görüşler yazarların kişisel düşün-
celeridir.
* Yayınlanan yazılara telif ücreti ödenir.

Dizgi, Pikaj, Film
Erol AJANS

Baskı
Gaye Matbaası-ANKARA

Basıldığı Tarih

Mart 1987

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
1. Başkandan-Genel Kurul Soarısı	1
2. V. Büyük Genel Kurulumuz Coşkuyla Yapıldı "Ezen ve Ezilenin Olmadığı İleri Bir Türkiye İçin"	2
3. Türk-İş Genel Kurulunda Kirli Çamaşırlar Döküldü.	12
4. Kongre Sonrası Ziyaretler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mükerrrem Taşçıoğlu "Gayemiz meselelerin çözümüne kavuşturulmasıdır".	13
5. DYP Genel Başkanı CİNDORUK: "Biz üzerimize düşeni yapmaya hazırız"	14
6. DSP, TBMM Grup Başkanı Cahit KARAKAŞ: "Bizim isteğimiz Türkiye'nin tam demokratik hale gelmesidir".	15
7. Amacımız Üzüm Yemek Bağcırı Döğmek Değil.	16
8. Evet, Tekrar Ediyoruz: Yiğit İşçi Grevleri Gölgelemez.	19
9. Hak-İş'in Asgari Ücret Teklifi	20
10. Türban, İrtica ve Bunun Sonrası	22
11. Yurt Dışı İşçi Tasarruflarına Verimli Bir Alanda Kullanılması	24
12. Sendikalarımızdan Haberler	26
13. Sizden Gelenler	31
14. Alın teriyle-Masaya Yumruk Vurmadan	32

BAŞKANDAN

GENEL KURUL SONRASI

20-21 Aralık günleri gerçekleştirdiğimiz V. Olağan Genel Kurul ile Konfederasyonumuz zorunlu organları yeniden belirlenmiştir. Büyük Genel Kurulumuz yazılı ve sözlü basından da takip edildiği gibi oldukça coşkulu ve tesanüd içinde tamamlanmıştır. Genel Kuruldan görev talep eden arkadaşlar genç, dinamik ve meselenin idrakindedirler.

Çalışma hayatı her zaman ifade ettiğim gibi bir çıkmazın içindedir. Çıkmazı aşmanın birinci şartı, demode, bayatlamış ve çağın gerisinde kalmış sendikacılık anlayışından Türk çalışanlarını ve çalışma hayatını kurtarmaktır.

Herkesle her zaman ve zeminde tartışmaya hazır olduğum bir temel düşüncemi ifadeye mecburum;

Türk çalışma hayatında mevzuat ve sair destekli Türk-İŞ'ten doğan boşluk vardır. Bu boşluk HAK-İŞ'in genç kadrosu ve altı sendikasıyla doldurulmaya çalışılmaktadır. Ancak takdir edilir ki 28 işkolunun 22'sinde HAK-İŞ'in faaliyeti bulunmamaktadır.

Mücadele eşit şartlarda olur. Şartlar eşitlenmez ve mevcut şartlarda HAK-İŞ mücadelesine devam etsin denirse Türk çalışma hayatının eski karanlık günlerine dönmemesini kim garanti edebilir.

HAK-İŞ'in varlığıyla çalışma hayatında gerçek temsil başlamıştır. Doğan boşluk doldurulmaya çalışılmaktadır. Ancak şartların eşitlenmezliği fikri hala geçerliliğini koruyacaksa istikbalde vukubulacak hiçbir olumsuzluğun sorumlusu olamayacağımızı şimdiden belirtmek isterim.

Türk çalışanlarını gereksiz arayışlara itmeden, sağduyu sahiplerinin gerekli yasal düzenlemeye süratle temayül göstereceklerini ümit ediyorum. Bunun da ilk şartı hemen her kesimce kulaktan kulağa fısıldanan gerçeklerin seslilik kazanmasına bağlıdır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın TAŞÇIOĞLU' nun görevine, çalışma hayatına demokratik bir görünüm kazandırmakla başlamış olması ümit vericidir. Çalışma hayatının altını çizerek ifade etmeye mecburum ki daha fazla kan kaybına tahammülü kalmamıştır. Bu itibarla;

Bu görüntünün yasal düzenlemelerle güçlendirilmesi ve şekillendirilmesi gerekmektedir.

HAK-İŞ ile çalışma hayatında başlatılan gerçek temsile fırsat tanınmalı en azından eşit şartlarda mücadele zemini hazırlanmalıdır. Bu gerçeğin sendika enflasyonunu önlemenin de ilk şartı olduğu gözlerden uzak tutulmamalıdır.

Yazımızı noktalarken, Genel Kurulumuzu teşrif eden Sayın Meclis Başkanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve Siyasi Parti Genel Başkan ve sözcülerine, keza Genel Kurul sonrası Genel Merkezimizi ziyaret ederek tebrik ve başarı dileklerini ileten başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Mükerrer TAŞÇIOĞLU'na, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Sayın Hüsamettin CİNDORUK'a, Demokratik Sol Parti Meclis Grubu

Devamı Sayfa 31'de

Necati Çelik

V. BÜYÜK GENEL KURULUMUZ
ÇOŞKUYLA YAPILDI.

Yeniden Genel Başkan
Seçilen Necati ÇELİK:

"EZEN VE EZİLENİN OLMADIĞI, İLERİ BİR TÜRKİYE İÇİN..."

Çalışmayı özellikle aile nafa-kasını temini bir temel görev sayan inancın mensubu işçilerinizden bir grubunun oluşturduğu HAK- İŞ Konfederasyonunun 20-21 Aralık tarihlerinde, 5. Büyük Genel Kurulu yapıldı.

20 Aralık Cumartesi günü Sa-bah 10.30 sıralarında DSİ Genel Müdürlüğü Konferans Salonunda kalabalık bir işçi ve davetlilerin katılmalarıyla başlayan Genel Ku-rulun açılışını, Hüseyin TANRI-VERDİ kısa bir "Hoş geldiniz" konuşmasıyla yaptı ve Divan Heye-tinin seçimine geçildi. Öz Gıda'dan Zekeriya İLKDOĞAN'ın başkanlı-ğında oluşan kongre divanı delege-lerce, bir tartışma ve muhalefete karşılaşmaksızın, oybirliğiyle seçil-di.

Kongre salonunun sahne kıs-mını, muhtelif kurum ve kişilerce gönderilen başarı temennili çiçekler ve çelenkler tath renkleriyle süsler-ken doldurup taşarken dinleyici ve delegelerin ağırbaşlılığı, herhangi bir aşırı slogan ve davranışların söylenilmeyişi, yapılmayışı da ma-nen bir renk ve süs katıyordu. Kavga, gürültü, sille- tokat, Sinkaf gibi hoş olmayan hareket ve sözle-rin gırla gittiği başka kongrelere bu neden benzemiyordu.? Neden siyasi iktidar ve özellikle de çalışma hayatıyla ilgili bakan ve diğer yetki-liler yuhalanmıyordu? Yoksa siyasi iktidarla bunlar iç-içemiydi?

Kongre boyunca edindiğimiz

izlediğimiz izlenimlerden; Konfede-rasyon mensuplarının iyi eğitilmiş oluşu, karşılıklı saygı ve sevginin iyi bir düzeyde oluşundan bu nezih hava yaşanıyordu. Yoksa, divan baş-kanının teşekkür konuşmasından sonra alkışlar tufanı ve takdirkar sloganlar arasında kürsüye çıkan Ge-nel Başkan Necati ÇELİK'in konuş-malarından hükümetle, işverenlerle ve diğer bazı kurum ve kuruluşlar-la bir yığın çözüm bekleyen problemlerin olduğu hemence anlaşılı-yordu. Konfederasyon mensupları-nın KİT'ler ve özel teşebbüslerle, diğer bazı baskı gruplarıyla düzine-lerce sorunları dile getiriliyordu.

Bunlar ifade edilirken yine de bir kaba gösteri söz konusu değildi. Ga-liba "Sabırla, koruk üzüm olur" atasözüne daha çok bağlılıktan kay-naklanıyordu. Yapmacık bağırıp ça-ğırılmaktansa, anlamlı suskunluk he-defe daha rahat götürmekte olduğu kanaatına sahip anlamlı bir kitle.

Kongre arefesinde Yem Sanayiinde inzalanan Toplu İş Sözleşmesinin aylardır uygulamaya konulmama-sını protesto için yapılan açlık gre-vinin başarı ile sonuçlanması da bunu ispatlıyordu.

Salondaki kalabalığa karşı ilk hitabı Genel Başkan Necati ÇELİK yaptı. Sayın ÇELİK keonuşmasında geçen dönemdeki faaliyetlerini, yaptıklarını anlattı.

Türk Sendikacılık hareketinin

özellikle HAK- İŞ' in sendikal faa-liyetlerinin ne aşamalardan engeller-den geçtikten sonra bu seviyeye ulaştığını ifade etti. Mevcut Anayasa da ve yasalardaki Anti demokratik engellerin, tedbirlerin mutlaka kal-dırılması gerektiği üzerinde durdu. Heyecanla dinlenen alkışlarla za-man zaman kesilen coşkulu konuşma

– Temel insan haklarına saygılı Demokrasinin tüm gerekleriyle işle-tildiği bir Türkiye istiyoruz.

– Türkiye'nin Sosyal Hukuk Devleti olduğunu Anayasaya derce-denlerden, bu müsbet hükümleri ha-yata geçirmelerini bekliyoruz.

– Türkiye'yi yasaklar ülkesi de-ğil, özgürüklerin, sendikal özgürük-lerin var olduğu bir ülke haline getirmelerini istiyoruz.

– Ekmek istiyoruz,

– Huzurlu iş ortamı-huzurlu iş hayatı istiyoruz,

– Genelde özgürlük ve özellikle ekonomik ve sendikal özgürlük isti-yoruz."

Bu duygu ve düşüncelerde hepi-nizi yeniden hürmet ve muhabbetle selâmlıyorum."

Genel Başkan' ın konuşmasın-dan sonra divan başkanı sendikal faaliyetlerde 11 yıla giren HAK-İŞ'in ilk genel başkanından sonun-cusuna kadar orada hazır bulunan eski genel başkanlara sırasıyla ve öncelikle söz verildi, Pesinden de davetiler konuşmak isteyenlere bu

Hak-İş'in ilk kurucu Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa TAŞÇI

fırsat tanındı ve hatipler şunları dile getirdi:

1- Hak-İş'in ilk kurucu yönetim kurulu başkanı sayın Mustafa TAŞÇI, çok ufak bir işçi kesimiyle 1976 yılında hukuki varlık ve tüzel kişilik kazandırdıkları Konfederasyonlarının 11. yılında 200.000. 'e yakın üyesiyle böyle bir gelişme gösterişinden kıvanç duyduğunu ifadeyle yeni yöneticilerine başarılar diledi.

2- Hak-İş işçi Konfederasyonu ilk genel başkanı eski parlamenterlerden Avukat Yasin HATİPOĞLU:

Hak-İş'in İlk Genel Başkanı Yasin HATİPOĞLU

Her türlü yasal ve bürokratik engellere rağmen Konfederasyonun hızlı ve istikrarlı bir tempoyla büyüüşünün bir ailenin nüfusça artışından hane reisimin duyduğu gurura ve huzura benzer şekilde üzerlerinde etkili olduğunu son derece gururlandığını ifade etti.

3- DYP Genel Başkan Yardımcısı Sayın Baki TUĞ kürsiye davet edildi. İş hayatında aksayan bir çok yönlerin bulunduğunu ve bunların neler olduğunu belirterek, partilerinin, kanunların bu yetersiz yönlerinin düzeltilmesi için gönülden çalışacağını açıkladı.

4- Refah Partisi (RP) Genel başkanı Avukat Sayın Ahmet TEKDAL konuşmak üzere söz aldı; insanın değeri ve bu değerli varlığın kazancının kutsiliği üzerinde durdu.

Çalışma hayatında ana amacın insan mutluluğu olduğunu bunun da ancak milli, mânevi çözümlerle gerçekleşebileceğini, bu güne kadar uygulanmamış olan ekonomik sistemlerin sorunlara çözüm getirme

RP Genel Başkanı Ahmet TEKDAL

şöyle dursun hep insanı sömürmekle ayakta durabildiklerini belirtti.

Artan işsizlik sorununun ancak sanayileşmeyle çözümlenebileceğini mukaddes olan alımlarının karşılığını almada işverenlerin daha duyarlı ve anlayışlı olması gerektiğini, açlık grevi gibi grevlerle hak elde etme yoluna işçilerin zorlanmasını, kanunlarda keyfi uygulamaya imkan veren hükümlerin kaldırılmasını ifade etmiştir.

DYP Genel Başkan Yrd. Baki TUĞ

5- İslahatçı Demokrasi Partisi (IDP) Genel Başkanı Sayın Aykut EDİBALİ kürsiye geldi, uzun bir selam faslından sonra Hak-İş işçi Konfederasyonunun sıradan bir işçi ku-

Protokoldan bir görüntü..

uluşu olmadığını, isminde yer alan kelimelere tam bağlı bir konfederasyon olduğunu belirtti. Hakkı güvence altında tutacak, hakları adil ölçüler içinde olacaktır. Hak-İş başına bir olaydır. Çalışanların çileleri sonunda bu seviyeye gelmiştir. Hak-İş sektör sendikacılığına kendisini kaptıramaz, Hak-İş tüm

işçilerin davasını savunmuştur. Üyeleri yanında üyeleri olmayan işçilerin haklarını da her zaman savunmuş ve savunmaktadır. Hizmetlerinde başarılar dilerim dedi.

6- Eski Çalışma bakanlarından Avukat Sayın Şevket KAZAN kürsüye geldi. Hak-İş çalışmalarını tebrik edip faaliyetlerinde başarılar di-

ledikten sonra Anayasa ve diğer yasalardaki çalışma hayatıyla ilgili kısıtlamaların kaldırılmasını istemiştir. Bu tür hükümlerin konulmasında bir kısım sendikacıların maceralar peşinde koşmasının neden olduğunu ve o yüzden Anayasa ve yasalarla işçi haklarının ve özgürlüklerinin elinden alındığını belirtmiştir. Bu anti-demokratik kurallara tek karşı çıkan şu anda Hak-İş olduğuna temas etmiştir.

Hak-İş 11 yıllık mücadelesinde meşruiyetten ayrılmamıştır. 1976 yılında, Bakanlığı zamanında bir çalışma meclisi toplanmasının planlandığını, bütün işçi ve işveren kuruluşlarının çağrıldığını, böyle bir meclise TÜRK-İŞ'in karşı çıktığını ve yalnızca kendilerinin çalışanları temsil ettiğini ileri sürdüğünü, diğer işçi kuruluşlarının bu meclise katılmaması gerektiğini savunduğunu kendisinin bir bakan olarak Türk-İş'in bu öneri ve iddiasına karşı çıktığını fakat bu kez Türk-İş'in o zamanki Cumhurbaşkanı Sayın Fahri KORUTÜRK'e itirazını götür-

Kongre salonundan genel bir görüntü.

IDP Genel Başkanı Aykut EDİBALI

düğünü onun da çalışma meclisine yalnız Türk-İş'in çağrılmasının gerektiğini ayrıntılı şekilde anlatmıştır.

Ama durum zamanın Başbakanına aktarılmıştır ve bütün işçi kuruluşlarının meclise daveti sağlanmıştır. Bunun üzerine Türk-İş toplantıya katılmamıştır.

Çalışma Bakanımıza şunu tavsiye edeceğim. Geniş çaplı bir çalışma konseyi en kısa zamanda toplanmalı; bu konseye işçi ve işveren kuruluşlarının tümü çağrılmalı, katılmaları sağlanmalıdır. Ülke çapında böyle bir meclise acil ihtiyaç vardır. Bu vesile ile Hak-İş'e muvafakiyetler dilerim demıştır.

Eski Çalışma Bakanlarından Şevket KAZAN

7- Eski Parlamenterlerden ve İmar İskan Bakanlarından sayın Recai KUTAN kürsüye geldi. 35 yıldır özel veya resmi görevlerinde iş hayatının içinde olduğunu belirterek tesbitlerini özlü olarak şöyle ifade etti:

Hak-İş Konfederasyonu ile yepyeni bir sendikacı tipiyle karşılaşılmakta. Ne istediğini iyi bilen, maceralar peşinde koşmayan yöneticilerle Konfederasyonda daha nice başarılı sonuçlar olacaktır. Yöneticilerine başarılar dilerim.

Eski İmar İskan Bakanlarından Recai KUTAN

Kongrede yapılan konuşmalar ve sergilenen seviye her türlü takdirin üstündedir. Dinleyicilerin nazik davranışları da bu seviyenin bir başka göstergesidir. Kongrede herhangi bir kurum, kuruluş veya kişinin yuhlanması yapılmamıştır.

Ortaya konulan fikirlerle de Hak-İş seviyesini göstermiştir. Genel Başkanın "Lütfet değil hakkımızı istemekteyiz" sözü bunun bir belirtisi ve en güzel bir belgesidir. Hak-İş "Biz helaldan, haktan yanayız" diyor, işte bu ifade yepyeni bir ses ve nefesdir. Bu temel düşünceler onun sağlıklı ilerleme ve haklı gelişmesinin vesilesidir. Yöneticilere başarılar dilerim.

8- Yine misafirlerinden Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi İktisatçı Sayın Prof. Dr. Beşir HAMİTOĞULLARI kürsüye geldi. Genel Başkan Necati ÇELİK'in konuşmasında yer alan bazı cümleler üzerine konuşmasını dayandırarak şunları dile getirdi.

Niçin çalışanlar haklarını alamamaktadırlar? Sendikal haklardan ve grev hakkından niçin işçiler mahrumdur? ücretler niçin düşük? gibi soruların kısa nedenlerini şöyle açıkladı:

Bütçelerde ve holdinglerde imkan azlığı oysa bütçede ve holdinglerde herkese imkanlar var işçiye ise yoktur. Nedeni ise, uygulanan ekonomik politika kadar izlenen ekonomik politika yeri ve milli karakteri değildir. Ekonomik hayatın her yönünü içine alamıyor. Türkiye'deki ekonomik hayatın gerisinde kalıyor.

Milli gelir artmıyor üretkenler, hak ettiklerinden payını alamıyor bu durumda işçi ve çiftçiler sömürme oluyor ucuz ücretle çalışmaya yada mahsulünü ucuz fiatta satmaya zorlanıyorlar. Türkiye'de her türlü imkan vardır. Amma izlenen ekonomik politika ve kalkınma modeli yetersizdir. İşçi meselelerine, iş hayatına eğilmemekte özen gösterilmemektedir. Kalkınma ancak bütünlük arzeden bir uygulama ile gerçekleşir. Belirli bir kesimin çalış-

Prof. Dr. Beşir HAMİTOĞULLARI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı M. Kemal TAŞÇIOĞLU

ma hayatında etkili ve başarılı olması tümüyle ülkenin kalkındığını ifade etmez.

Zira, kalkınan belli zümre yanında ezilen kitleler vardır. Herkesin hakkını alamadığı ortamda sosyal barıştan söz edilemez.

Bize göre model milli manevi olmalıdır. Dışardan ekonomik model ithaline gerek yoktur. Herkes ekonomiyeye katkısı oranında hakkını alırsa o zaman milli model kendiliğinden oluşur.

Türkiye'de şu anda tüketim modeli lüks tüketime doğrudur. İsrarçı yarışın içindedir. O nedenle de kalkınma olmuyor. İşsiz milyonlara ulaştığı yerde hiçbir işçi hakkını isteyemez ya da alamaz düşüncesi Demokles'in kılıcı gibi kullanılır. Oysa bu kasıtlı bir ifade ve uygulamadır. İşsizlik bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Çalışanlar yanında kişilere de elbette iş imkanı sağlamak ama çalışanların hakkına engel olarak gösterilmemelidir.

Hak-İş mensuplarına ve yönetimine başarılar dilerim.

Kongrenin ilk günü sabahki bölümünden bu konuşmacılardan sonra Devlet adamlarından ve işverenlerden kongreye gönderilen ve başarı dileklerini ifade eden pek çok telgraflardan bir kısmı okundu ve oturuma ara verildi.

Oturumun öğleden sonraki bölümü ise:

9. İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Sayın Doç. Dr. Arif ERSOY konuşmada bulunmak üzere kürsiye geldi.

Tarih boyunca iktisadi hayatta iki düşüncenin söz konusu olduğunu; çıkar çatışmasını sürdürenler, çıkarla uyum sağlayanlar ekonomik sistemdeki bozuldukların siyasi bozukluğa sebep olduğunu çıkarlararası uyumunu savunanların arz ve talep arasında tam bir dengeyi sağlayamadığını belirtmiştir.

Ekonomideki huzur ve güvenin gelir dağılımındaki dengeye bağlı olduğunu, hak ölçülere göre elde edilen ürün çıkar çatışmalarına göre dağılırsa dengesizliğin doğacağını, oysa işçinin emeğinin karşılığı ile kazancı arasında bir orantı olmalıdır. İş hayatında işçilerin hakça ge-

lir dağılımından istifadelerine önem verilmelidir dedi.

Bu konuşma sırasında kongre salonuna TBMM Başkanı Sayın Necmettin KARADUMAN, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın M. Kemal TAŞÇIOĞLU ile beraberindekiler tezrif ettiler. Her birisi işçilere tanıtıldı, alkışlandılar.

10- Divan başkanı Zekeriya İLKDOĞAN, yeni Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanını konuşma yapmak üzere kürsiye davet etti.

Sayın bakan bu bakanlığa yeni geldiğini, bütçe ve bazı kanun çalışmalarının fazla meşgul etmesi nedeniyle henüz işçi meselelerine fazla eğilemediğini belirtti.

Sendikal kısıtlama ve yasaklamalar üzerine yeri gelince eğilenecektir, aksayan hükümler düzeltilecektir. Nüfusumuzdaki artış ancak % 0,5 yani ancak binde beş oranında azaltılabilmektedir. Daha fazla indirilememiştir. Artan nüfusun ihtiyaçlarına cevap vermek zorundayız.

Beşerin yapısı icabı her geçen gün biraz daha iyi yaşamayı vatandaşlarımız istemektedir. Artan ihtiyaçları da hükümet karşılamak zorundadır. O nedenle özellikle milli geliri artırmak zorunluluğu vardır. İktisadi hayatta çarpık bir durum söz konusu ise milli geliri sabit tutmak daha da iyidir.

Şunu hükümetimiz ve bakanlığımız yakından bilmektedir ki, işçi kesimi sıkıntı içerisinde. Amacımız genelde milletimizi, özelde ise işçilerimizi daha iyi seviyelere çıkarmaktır. Asgari ücret miktarının tesbit ve tartışması yeri bu genel toplantı ve kongreler değildir.

Doç. Dr. Arif ERSOY

özel komisyonlardır.

İşçi konut fonu üzerinde önemle durulmuş ve kanun çıkarılmıştır. Konut fonundan iki senede 120.000 konut yapılmıştır. Şu anda 300.000'de başvuran vardır. İşte bu talebi karşılayabilmek için konut edindirme yardım fonu kurulmuştur. Fon ödenekleri işverenlerce karşılanacaktır. En büyük işverense devlettir. Devlet ve özel teşebbüsü bu fona para yatırmaya zorladıklarını ifade etti. İşçi emeklileri ücretinde son anda % 27,5 'lük bir artışın kaydedildiğini, iyi bir zeminde diyalogların sürdürülmesi halinde konuların daha rahat çözülebileceğini ifade ile kongreye başarı dilekleriyle kürsüden ayrıldı.

11- Misafirler arasında yer alan mühendis sayın Hüseyin KAYAHAN başında bulunduğu ve Metal-İş kolunda faaliyet gösteren işletmesini ve buradaki çalışma yöntemini anlattı. Genelde insan unsuru hizmeti, eşya ise serveti oluşturmak tadır.

Bunun ikisi arasında kurulacak ahenk, uyum ile üretim ve iş hayatında verimliliğe, barışa ulaşırlır. Hareketli sermayeler kapitalist ülkelerde hakim durumdadır. Sosyalist ülkelerde ise, emek ve üretim bir sermayedir. Oralarda da emeğin hakimiyeti söz konusudur.

İşte her iki ekonomik düzende görülen bu çarpık durum, çıkar çatışmalarına neden olmaktadır. Kendi uyguladıkları iş ve istihdam usulünde ise; tüm üretim ancak beş ana gruba ayrılmakta, beşte biri işçilerin ücretine tahsis edilmektedir. Bu yöntemde en az her 15 günde bir ücretler gözden geçirilmektedir. Geri kalan beşte dört ise diğer gruplara paylaştırılmaktadır.

12- Daha sonra kürsiye gelen Yrd. Doç. Dr. Süleyman AKDEMİR'de tarih boyunca sosyal gruplar arası ilişkilerin kaydettiği aşamalara kısaca değindikten sonra İzmir'de faaliyet gösteren ve çıkan dergileri üzerine kurulmuş işletme yöntemini ayrıntılı şekilde anlattı. Burada enflasyon gözönünde tutulmakta, üretimden ücret alınmaktadır.

Hak-İş konfederasyonundan beklentilerini ise; çıkar dengesi üzerine kurulmuş çalışma sistemi-

ne yardımcı olmaları, üretimden işçilerin pay alma fikrini desteklemeleri şeklinde ifade etti.

Misafir konuşmacıların sona erdiğini bildiren Divan Başkanı, sırada konfederasyona üye bulunan sendikaların söz almak isteyen üyelerinin çokluğu nedeniyle bir usulün tesbitini önerdi. Belirlenen usule göre, konfederasyona üye 6 sendikadan her birisinin sözcülerine söz hakkı verildi.

Keramettin ASLAN (Öz Demir-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri)

Keramettin ARSLAN (Öz Demir-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri)

" Özgürce konuşabilmek., alternatifimizi ortaya koymaktan yoksunuz. Enflasyonist kararlar ücretleri kemirirken biz hükümeti eleştirme hakkına sahip değiliz.

Sömürsüz hayat, Şaibesiz adalet ve sınırsız özgürlük istiyoruz.

İşsizliği önleyici ciddi politikalar uygulanamıyor." diyen ASLAN rakamlarla sözlerini ispatladı.

Hidayet KUŞÇU (Öz Demir-İş'den)

" Hükümetlerle oturup kanunu çıkaran sendikalardan bunun hesabını Türk işçisi soracaktır."

İşçiden kopan sendika yokalmaya mayı mahkumdur.

Hidayet KUŞÇU (Öz Demir-İş)

Ferit TAŞAĞIL(Öz Demir-İş'den Kayseri Şube Başkanı)

"Hak-İş'in aynı çalışma hızını devam ettirmesini istiyoruz."

Doğan YILDIZ (Öz Demir-İş Aydın Delegatesi)

" Biz çalışanlar olarak sosyal adaletin gerçekleşmesini istiyoruz. İnançımızı kültürel değerlerimizden uzaklaştırmaya çalışıyorlar. Zıtlıkların olduğu ülkede huzur olamaz.

Bu nedenle Hak-İş'i anlamak ve omuz vermek zorundayız."

Doğan YILDIZ (Öz Demir-İş)

Öz Demir-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet ARAS

Mehmet ARAS (Öz Demir-İş Sendikası Genel Başkanı)

"Kongrelerde ciddi muhalefet olması Hak-İş'in geliştiğini gösteriyor. Bundan sevinç duymalıyız.

Bir kurt köpeğinin aylık masrafı 200 bin TL. olan bu ülkede asgari ücretli işçimizin eline 28 Bin Lira geçmektedir.

Sadece Türk-İş'in olmasını amaçlayan bu yasalara rağmen Hak-İş üye sayısını 200 bine ulaştırmıştır.

Bazı sendikacılar lüks otellerde basın toplantıları, büyük iftar yemekleri ve 30-35 bin liralık pipoları bulunanlar var"

Mehmet ER (Öz İplik-İş Sendikası Bşk. ve Hak-İş Genel Başkan Adayı)

"Bu genel kurul iki günde değil de üç günde olsaydı bir kısım tatsızlıklar olmazdı.

Hak-İş'in üç yıllık çalışmasının muhasebesi yapıldığında kanaatimce yetersiz kalmıştır.

İşçilerin eğitimine yönelik yeterli faaliyetler lüks harcamalar nedeniyle yapılamamıştır.

Sn. Genel Başkan "Bu grev tüzüğüyle nefes almak suç" dedi. Pe ki bu tüzüğün aleyhine hangi dava açıldı?

Çalışma raporunda yeralan bir kısım ifadeleri örnekleriyle dile getiren ER, sözlerine şöyle devam etti.

HAK İŞ - Sayfa 8

yürek zorundayız. Kamuoyunda etkili olabilmek için buna mecburuz.

Arkadaşlar, aday olduğum hesabım ise Hak-İş'in bir adım daha ileri gitmesidir."

Mustafa PAÇAL (Öz Gıda-İş Sendikası Bakırköy Şube Başkanı)

"Genel kurullar adeta ağlama duvarı. Herkes dertleri sayıyor. Biz işçiler bu dertleri zaten bizzat yaşıyoruz. Kimse çözüm yolu göstermiyor.

Mustafa PAÇAL (Öz Gıda-İş Sendikası Bakırköy Şube Başkanı)

Çalışanların birliği en somut tavrıdır. Ve demokrasi çözümler manzumesidir. Özgürlük, barış ve birlik yolunda başarılar."

Öz İplik-İş Sendikası ve Hak-İş Genel Başkan Adayı Mehmet ER

Mustafa ERGÜDER (Öz Gıda-İş Sendikası Gaziantep Bölge Başkanı)

Mustafa ERGÜDER (Öz Gıda-İş Sendikası Gaziantep Bölge Başkanı)

"Ne ezilen ne ezen, hakça bir düzen istiyoruz. Sorunların çaresi inançtır. İnanmayan insan emeğe değer veremez.

Hak-İş çok şey yapmıştır. Elele-omuzomuz bu davayı daha ilgilere götürmeliyiz."

Agah KAFKAS (Öz Gıda-İş Sendikası Genel Teşkilatlanma Sekreteri)

"Bugün Hak-İş layık olduğu yere emin adımlarla ilerlemektedir. Bugün TRT'nin ve basının gündünü değişen tavrı bunun en açık ispatıdır.

Agah KAFKAS (Öz Gıda-İş Sendikası Genel Teşkilatlanma Sekreteri)

Evet Hak-İş daha ileri mesafeler katetmelidir. Ancak yapmalıdır, etmelidir'le bir yere varılamaz. Hangi imkânla ne yapılmıştır bunu araştırmak lazım.

Hak-İş'i layık olduğu yere götürmek zorundayız. Bu nedenle bağlı sendikalar sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Sözü edilen pıpoyu içen, bu kardeşinizdir. Faturası ise 5 bin liradır. Faturası mevcuttur. Sansasyona hiç gerek yok.

Biz bir vücudun organlarıyız. Bir ekibiz. Aramıza ayrılık sokmaz bize hiç bir şey kazandırmaz."

Nasır KARAKAYA (Öz Gıda-İş Sendikası Kayseri Bölge Başkanı)

Nasır KARAKAYA (Öz Gıda-İş Sendikası Kayseri Bölge Başkanı)

Mahmut ARSLAN (Hizmet-İş Sendikası Genel Sekreteri)

"Bir çok kongrede bulundum. Ama bu kadar dürüst, bu kadar tarafsız ve bu kadar hoşgörülü bir kongre görmedim.

Yaşasın Hak-İş, Yaşasın O'nun birliği ve yaşasın verilen onurlu mücadele."

Mahmut ARSLAN (Hizmet-İş Sendikası Genel Sekreteri)

"Tezkit etmek kolay. Üç yıllık Hak-İş'in faaliyetleri bizim gururumuzdur. Hak-İş yükselmiştir, yükselmeye devam edecektir. Bunu kimse gölgelendiremez."

Muzaffer ÜNLÜ (Hizmet-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı)

Muzaffer ÜNLÜ (Hizmet-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı)

"Biz Hak-İş'e bağlı bütün sendikalara aynı şekilde hizmeti görev biliriz. 12 Eylül sonrası sendikal hak ve özgürlüklerin gerçek anlamda tek savunucusu Hak-İş olmuştur."

Ferhat KOCABAŞ (Hizmet-İş Sendikası Kahramanmaraş Şube Başkanı)

Ferhat KOCABAŞ (Hizmet-İş Sendikası K. Maraş Şube Başkanı)

Hükümetin toplu iş sözleşmelerine müdahalesini dile getiren KOCABAŞ, "Gerv hakkımızın verilmesi gerekir. İşverenler karşısında işçinin daha güçlü olması gerekir" dedi.

İşverenlerin işçiye baskı yapması karşısında hükümetin sessiz kalmasını da dile getiren KOCABAŞ, TRT ve basının da yanlış davrandığını belirtti.

Mustafa TAŞTEKİN (Hizmet-İş Sendikası Konya Şube Başkanı)

İyi dilek ve temennilerini dile getirdi.

Abidin ÖZKARAASLAN (Öz Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı)

"Mevcut ahengün bundan sonrasına da aynı kardeşlik havası içerisinde devam etmesini umuyorum. Yapılan hizmetlerden dolayı görevli arkadaşlara teşekkür eder, kongreye başarılar dilerim."

Temel ÜSTÜN (Hak-Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı)

İyi dilek ve temennilerini kısaca dile getirdi.

Faaliyet raporu ile ilgili bu konuşmaları mevcut yönetim kurulu

Mustafa TAŞTEKİN (Hizmet-İş Sendikası Konya Şube Başkanı)

adına cevaplamak üzere Salim USLU mikrofona geldi.

"Bugün burada demokrasi isteyenlerin kimin için demokrasi istediklerini, şu anda kongreyi terketmiş olmaları dolayısıyla anlamış bulunuyoruz" diyerek sözlerine başladı.

"Eğitim ve tanıtıma ağırlık verilmelidir, doğru eğitim demek sa-

Öz Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı Abidin ÖZKARAASLAN

Hak Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı Temel ÜSTÜN

Hak-İş Konfederasyonu Genel Eğitim Sekreteri Salim USLU

dece işyerinde yüzyüze yapılan eğitim değildir. Yapılan basın toplantıları, çıkarılan dergiler v.s. hepsi eğitim faaliyetleridir. Davet edilen toplantıya dahi katılmayanların tenkide hakkı yoktur.

Basın toplantılarının maliyeti 50 bin liradır. Verilen iftar yemek-

karşısında ayrı tavır almak kimseye kazanç sağlamaz.

Konuşulanları dinlemeye nezaketi yetmeyen ve cesaret edemeyenlerin faaliyet raporları işte fotokopi ve arasında hukuk diploması.. Allahaşkına bu ne yahu? Bu ne komiklik?

Hak-İş Genel Sekreteri Hüseyin TANRIVERDİ

leri ise burada dile getirilmesi dahi abes olan düşük maliyetlidir.

Bugün Hak-İş, ciddiyetini kamuoyuna kabul ettirmiştir. Meclis başkanından bakana, bugün neden bu kongreye geliyor?

Kapalı kapılar ardında ayrı, işçi

Dergide kendilerine yer verilmediğini söyleyenler dergilere dikkatli baksınlar.

Yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerin tenkide hakları yoktur. Takdir edilmesi gereken insanların

tahkir edilmesi, tenkit edilmesi a-
lete, insafa sığar mı, Allahaşıkna?"

Hüseyin TANRIVERDİ
(Hizmet-İş Sendikası Genel Başka-
nı)

Delegelerin yaptığı konuşma-
larda şahsını ilgilendirdiği halde
Hak-İş'e isnad edilen bir kısım ko-
nulara açıklama yaptı.

"Bize güveniyorsanız, bize
itimat ediyorsanız, çatlak seslere
kulak vermeyiniz.

Pencereden laf atıp, aşağıdaki
cevap vereceği zaman perdeyi çeke-
ceksiniz. Başkan adayı olup,
kongreyi terkedeceksiniz. Eyvah,
bu adamlarla nereye varılır?" dedi.

Oylama ve sonuçların açıklan-
masını ve Genel Başkanlığa yeniden
seçilen Necati ÇELİK'in konuşma-
sını müteakip,

Dilek ve temenniler bölümünde
Keramettin ASLAN, Mehmet ER,
Abdulkadir AKBULUT, Vahap ÇE-
TİN, Ömer GÜL, Metin ÖZMEN,
Nuri ÖZGEN, iyi dilek ve beklenti-
lerini dile getirdiler.

Bu arada Genel Eğitim Sek-
reterliğine yeniden seçilen Salim
USLU, kısa bir değerlendirmeden
sonra geleceğe yönelik temennileri-
ni dile getirdi.

Yeni seçilen yönetim kurulu;
- Necati Çelik (105 oy) Ge-
nel Başkan
- Hüseyin Tanrıverdi (107 oy)
Genel Sekreter,
- Mustafa Elveren (105 oy) Ge-
nel Mali Sekreter,
- Salim Uslu (107 oy) Genel
Eğitim Sekreteri,
- Abdulkadir İmamoğlu (98 oy)
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri,
- Yusuf Engin (50 oy) Genel
Mevzuat Sekreteri.

Genel Başkan Adayı Mehmet ER
ise 44 oy aldı.

Kongrenin başarılı geçmesinde
Divan'ın gösterdiği gayret herkesce
takter edildi.

Onlara teşekkürler ifade eder
yeni yönetime, ileriki üç yıllık dö-
nemde gösterecekleri faaliyette ba-
şarılar dileriz.

TÜRK-İŞ GENEL KURULUNDA KİRLİ ÇAMAŞIRLAR DÖKÜLDÜ.

22 Aralık'da başlayan TÜRK-İŞ 14. Ge-
nel Kurulu Şevket YILMAZ'ın yeniden seçilme-
siyle son buldu. Başka bir deyimle hamam aynı
ama bir kaç tellak değişti, genel kurul boyunca
delegelerin yaptığı kulis faaliyetleri nedeniyle
Genel Kurul salonu çok zaman boş kaldı. Ko-
nuşmacılarda boş sıralara hitab etmek zorunda
kaldılar.

Genel kurulunda işçi sorunlarından çok
ithamlar yer aldı ve kirli çamaşırlar sergilendi.
Çeşitli Vakıfların hesaplarını ve Amerikan kuru-
luşlarının yaptıkları yardımlar ve bu yardımları
işçiye ulaştırmak yerine kendilerine dolar üzerin-
den maaş bağlayanların isimleri gazete sütunları-
nı halâ işgal ediyor.

Sadık ŞİDE tarafından yapılan açıklamaya
göre çeşitli yöneticiler dolarla maaş almışlar.
Ayrıca savcılığa elindeki belgeleri vereceğini de
belirten ŞİDE, çok sayıda yolsuzluk belgesinin
elinde olduğunu söyledi.

Kaya ÖZDEMİR ise, yolsuzluk ithamlarını
reddetmesine rağmen şu ana kadar ŞİDE'yi
mahkemeye vermedi. Bazı çevreler ŞİDE'nin
seçilemeyeceğini anladığını bu güne kadar yol-
suzlukları neden açıklamadığını merak ettikle-
rini ve kafalarda bazı sorular oluştuğunu söyle-
diler.

Türk-İş'in 34 yıllık mali sekreteri Ömer ÖR-
GÜN ise "bir kez daha seçin bu sondur" demesi
delegeler arasında gülüşmelere yol açtı.

Son seçimle birlikte TÜRK-İŞ, DYP görü-
nümüne iyice büründü. Yapılan seçimlerde seçi-
lenlerin durumu şöyle: Şevket YILMAZ Genel
Başkan Eski AP Milletvekili DYP'li, Genel Sek-
reter Emin KUL 11 bin üyeli Denizciler Sendika-
sı Genel Başkanı ve Sosyal Demokrat eski MDP
İstanbul milletvekili adayı, Mali Sekreter Çetin
GÖÇER Belediye-İş Genel Sekreteri ve DYP'li,
Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU 13 bin üye-
li Sağlık-İş Başkanı ve eski AP Milletvekili DYP'-
li, Orhan BALABAN Yol-İş delegesi ve Yol-İş'te
tabanını kaybetmiş durumda sağ ve solu iyi ida-
re ediyor.

İşin ilginç yanı ise Şevket YILMAZ'ın 400
delegenin 152'sinin başka bir deyimle % 38'inin
oyunu alarak Genel Başkan seçilmesi bazı çevre-
ler TÜRK-İŞ yönetiminin azınlığı temsil ettiği-
ni ve Genel Başkanın delegenin çoğunluğunun
desteğini alamadığını belirtiyorlar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mükerrerem Taşcıoğlu;

"GAYEMİZ MESELELERİN ÇÖZÜME KAVUŞTURULMASIDIR"

9 Ocak 1986 günü, yeni seçilen yönetim kurulunu tebrik etmek ve çalışma barışının temini için diyaloga girmek amacıyla sayın Mükerrerem TAŞÇIOĞLU Konfederasyonumuz genel merkezini ziyaret etmiştir.

Tebrik ve iyi dileklerini ifade eden TAŞÇIOĞLU, TRT ve basına yaptığı kısa açıklamada şunları söyledi: "Bugün işçi kesiminin büyük sıkıntıları olduğunu biliyoruz. Mesela, işçi ve memur emeklileri arasındaki gelir farkı, asgari ücretin yeniden tesbiti ve kamu kesiminde çalışan işçilerin içerisinde bulunduğu sorunlar gibi.. Biz bugün Türk-İş, Hak-İş ve TİSK'ten mevcut sorunlar ve öneriler konusunda rapor hazırlamalarını ve en geç 10 Şubat'a kadar Bakanlığa vermelerini yazılı olarak istedik.

Gayemiz belirli öncelik sırasına göre meselelerin barış havası içerisinde çözüme kavuşturulmasıdır" dedi.

Genel Başkanımız sayın Necati ÇELİK'te yaptığı konuşmada şöyle dedi:

"Konfederasyonumuz 20-21 Aralık 1986 günleri ikmal ettiği Büyük Genel Kuruldan daha da güçlenerek çıkmıştır.

Sayın Bakanın genel kuruldan henüz çıkmış ve yeniden seçilmiş olmamız münasebetiyle yapmakta oldukları bu ziyaretleri bizleri memnun etmiştir. Bu vesileyle kendilerine ve beraberinde gelen Bakanlığın mümtaz temsilcilerine şükranlarımızı sunuyorum. Ötedenberi ifade ettiğimiz gibi çalışma hayatı bugün gerçekten bir çıkmazın içindedir. Ancak, Sayın Bakanın konulara yaklaşımını ümit verici bulduğumuzu teyiden belirtmek isterim.

Çalışma hayatını çıkmazda tutan kanaatimize göre mevzuat tıkanık hâlidir. Türk-İş'in, çalışanların hak-

Sayın Bakan TAŞÇIOĞLU, Genel Başkanımız Necati ÇELİK'le..

larını muhafaza etmek ve daha ileriye götürmek yerine aklını Hükümeti yıpratmakla bozmuş olması çalışma hayatını ve çalışanları büsbütün çıkmaza sokmaktadır. İçine düştüğü güven bunalımı büyük kongre reden sonra daha da çeşitlenerek boyut kazanmış bulunmaktadır. Düşükleri çıkmazdan kurtulmak ve tabanda kaybettikleri itibarı kazanmak için siyasal iktidara savaş açmaları başbaşa hatadır, kendilerine de fayda temin etmediği seçim tablosuyla ortadadır.

Konfederasyonumuz, ülke tarihinde istikrarlı bir büyüme kaydederken Türk-İş'in devamlı olarak üye erozyonuna mağruz kalması yanlış üslup ve araçlarla doğru amaçlara ulaşamıyacağı gerçeğini görememelerinden kaynaklanmaktadır kanaatindeyiz.

Sayın bakanın icraatına çalışma hayatına demokratik bir görünüm kazandırmakla başlamış olmasını memnuniyetle tesbit etmekteyim. Bu ziyaretlerini bu anlamda oldukça haklı ve yerinde bir adım

olarak değerlendiriyoruz.

Sayın Bakanın bu ziyaretlerini vesile kılarak Konfederasyon olarak büyük önem attığımız yasal düzenlemelerin acilen ele alınmasını gündeme getirmek istiyorum.

Siyasal iktidarın memur ve işçiye konut edindirme projesini takdirle karşıladığımızı ve bizler için hayati önem arzettiğini ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakan müsaade ederlerse bir de öneride bulunmak istiyorum. Siyasal iktidar işçi ve memura enflasyonun üstünde bir zam uyguladığını her fırsatta ifade etmektedir. Bize göre DİE'nin toptan eşya fiyatları üzerinden yaptığı enflasyon tesbiti gerçekçi değildir.

Bu itibarla;

Enflasyon tesbitinin toptan eşya fiyatları yerine mutfakta kaynayan tencere baz alınarak yapılması daha hakça olur düşüncesindeyiz.

Sayın Bakanın bu anlamlı ziyaretlerinden duyduğumuz memnuniyeti ifade ediyor, şükranlarımızı sunuyorum."

DYP Genel Başkanı CİNDORUK;

"BİZ ÜZERİMİZE DÜŞENİ YAPMAYA HAZIRIZ"

28 Ocak 1987 günü, DYP Genel Başkanı Sayın Hüsamettin CİN DORUK, Genel Başkan Yardımcıları Baki TUĞ, Mehmet GÖLHAN ve beraberindeki heyet Hak-İş'i ziyaret ederek yeni yönetimi tebrik etti.

Basma kapalı olarak, iki heyet arasında yaklaşık bir saat kadar süren görüşme öncesi şu açıklamalar yapıldı:

DYP Genel Başkan Sayın CİN DORUK: "Bu görüşmeyi daha önce yapmak isterdim. Ancak bir yurt dışı seyahati yapmak zorunda kaldığım için geciktim. Sayın Genel Başkan ve yönetici arkadaşlara başarılar diliyorum. Türk işçi hareketinin başarıya ulaşmasında kendilerinin ve arkadaşlarının başarılı hizmet yapacakları inancındayım. İşçimizin içinde bulunduğu sıkıntılar hepimizin bildiği ve gördüğü sıkıntılardır.

Bunları aşmak konusunda DYP elinden geleni yapmaktadır ve yapacaktır. İşçi hareketinin, sendikal hareketlerin tümünün sosyal devlet ilkesine uygun bir noktaya getirilmesi DYP'nin hedefidir. Sermaye ve emek işbirliği olmadıkça, ülkenin sanayileşmesi, hizmet sektörünün geliştirilmesi kısacası ekonomik büyümenin dengeli ve adil bir biçimde gelişmesi mümkün değildir. Bu nedenle sendika liderlerimize, devletimize ve özel sektöre görevler düşmektedir. Biz DYP olarak payımıza düşen bütün görevleri yapmaya hazırız.

Bu konuları konuşmak üzere kendilerini ziyaret ettim. Kendilerine teşekkür ediyorum ve tekrar tebrik ve başarı dilekelerimizi arkadaşlarıyla beraber sunuyorum.

(Soldan Sağa) Genel Başkanımız Sayın Necati ÇELİK, DYP Genel Başkanı Sayın Hüsamettin CİNDORUK Genel Başkan Yardımcıları Sayın Mehmet GÖLHAN ve Sayın Baki TUĞ..

Sayın ÇELİK ise konuşmasında; "DYP Genel Başkanı Sayın CİN DORUK ve mesai arkadaşlarının konfederasyonumuzu vaki ziyaretleri bizleri fazlasıyla memnun etmiştir.

Bu vesileyle kendilerine şükranlarımızı sunuyorum. Her zaman ifade ettiğim gibi çalışma hayatı gerçekten bir çıkmaz içindedir. Bu gün ne yazık ki hür sendikacılık ve serbest toplu pazarlık tartışma konusudur. Kanaatimiz odur ki, katılcılığın, çoğulculuğun, hür sendikacılığın ve serbest toplu pazarlığın olmadığı bir ülkede, demokrasi de ne yazık ki tartışma konusu çoğu kez olmaktadır. Konfederasyonu-

muz bir işçi kuruluşudur, ancak yasalarda da malum siyasi partilerle işbirliği yapmak, destek almak ve vermek her ne kadar mümkün değilse de DYP ile konfederasyonumuzun bir takım müşterekleri olduğunu da biliyoruz. Bu daha

ziyade yasaksız bir Türkiye noktalarında birleşmektedir. Konfederasyonumuz eski siyasi liderlere konan yasağı öteden beri içine sindirememiştir. Keza 6 Kasım seçimlerine milletin büyük çoğunluğuna dayanan partilerin girmemiş olması gerçekten büyük hata olmuştur. Hala onun sıkıntısı çekilmektedir. Parle-mentodaki transferlerde kimseyi memnun etmemektedir. Bildiğimiz gibi 10 şubat tarihine kadar konfederasyonumuz çalışma hayatını bü- tünüyle içine alan bir raporunu Çalı-şma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na takdim edecektir. Bu raporu aynı zamanda özellikle parlamentoda grubu bulunan siyasi partilerimize de sunmayı düşündük ve kendilerinde bu rapor istikametinde yardım talebimiz olacak. Sayın Genel Başkan ifade buyurdular destekleyeceklerini, Türk çalışma hayatının sıkıntılarını bildiklerini. Bu bizi fevkalade memnun etmiştir. Tekrar ziyaretlerinden dolayı kendilerine teşekkürlerimizi şükranlarımızı sunarız.

DSP, TBMM Grup Başkanı Cahit KARAKAŞ;

"BİZİM İSTEĞİMİZ TÜRKİYE'NİN TAM DEMOKRATİK HALE GELMESİDİR"

DSP'nin gerek programı ve gerekse kuruluş felsefesinin toplumsal uzlaşmayı ve sosyal barışı sağlamayı amaçladığımızı; bugün 1982 Anayasa'sının ve ilgili yasaların işçi haklarına büyük kısıtlamalar getirdiğini, uygulanan ekonomik politikaların en büyük sıkıntısını ise işçi kesiminin çektiğini belirten KARAKAŞ, bir kısım çarpıcı örnekler de vererek işçi ile işveren kesiminin eşit koşullarda ele alınmadığını da ortaya koydu. "AET'ye giriş için yaptığımız çabalarda bunlar karşımıza, demokratik ülkeler tarafından engel olarak çıkarılmaktadır. Biz bu aşamada Anayasanın değişmesi için yaptığımız diyalog çabalarında da öncelikle işçi hakları konusunda duyduğumuz üzüntüyü gözönünde bulunduruyoruz" diyerek sözlerine devam eden KARAKAŞ, "İşçi kesiminden gelecek, her türlü toplumsal barışı sağlayıcı önerilerle kendimizi görevli ve sorumlu buluyoruz." diyerek sözlerini bitirdi.

Daha sonra kısa bir konuşma yapan genel başkanımız Sayın Necati ÇELİK, öncelikle vaki ziyaretten duyduğu memnuniyeti ifade ederek

DSP TBMM Grup Başkanı Cahit KARAKAŞ Genel Başkanımız Necati ÇELİK'le.

sözlerine başladı. "DSP yeni bir parti ise de, bu zihniyetin katkılarının geçmişten geldiğini ve büyük olduğu bilinmektedir. Sayın Karakaş, eksik olmasınlar meseleleri ade ta sendikacı gözü ile güzel bir şekilde ifade ettiler. Bu beyan bizi fevkalade memnun etmiştir" dedi.

Bünye büyüdüğü halde sendi-

kal hakların küçüldüğünü, 1960 gerisine götürüldüğünü; bu durumu ise milletin tasvip etmediğini belirten Çelik, gerekli yasal değişikliklerin yapılabilmesi için bütün demokratik güçlerin elele vermesi gerektiğini de dile getirerek, barış ortamının bir an önce sağlanması için temennilerini ifade etti.

RP Genel Başkanı Ahmet TEKDAL, Genel Başkanımız Necati ÇELİK'le.

RP Genel Başkanı Ahmet TEKDAL, İDP Genel Sekreteri Selahattin YENER ve beraberindeki heyetler de Konfederasyonumuzu ziyaret ederek tebrik ve iyi dileklerini ifade ettiler.

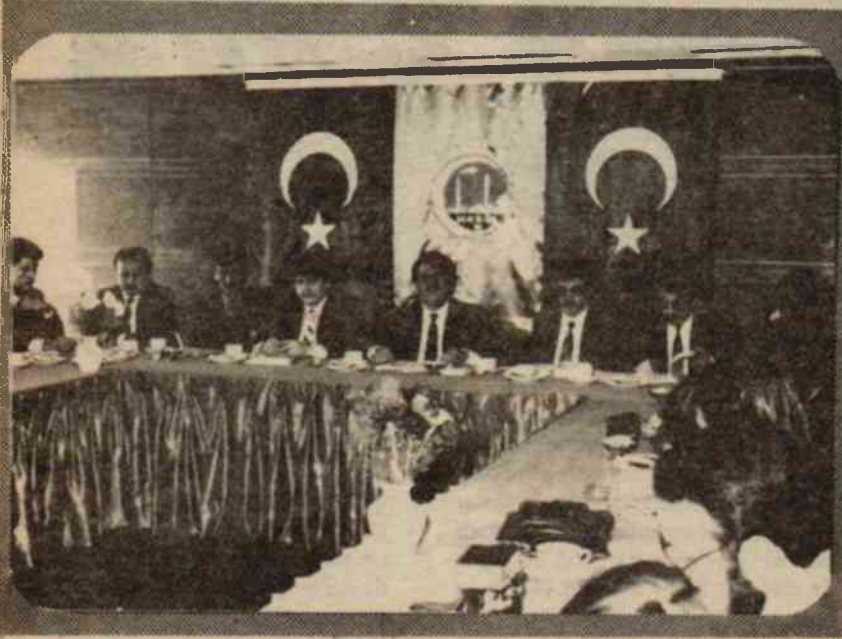
Bu arada çeşitli üniversitelerden öğrenciler gruplar halinde gelerek ziyaretlerde bulunmuş, tebrik ve iyi dileklerini dile getirmişlerdir.

HAK-İŞ, "Türk Çalışma Hayatının Sorunları ve Çözüm Önerileri" konulu kapsamlı çalışmasını, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na sundu.

Genel Başkan Necati ÇELİK;

**AMACIMIZ ÜZÜM YEMEK,
BAĞCIYI DÖĞMEK DEĞİL**

Genel Başkanımız Necati ÇELİK, basına öneri paketiyle ilgili açıklama yaparken..

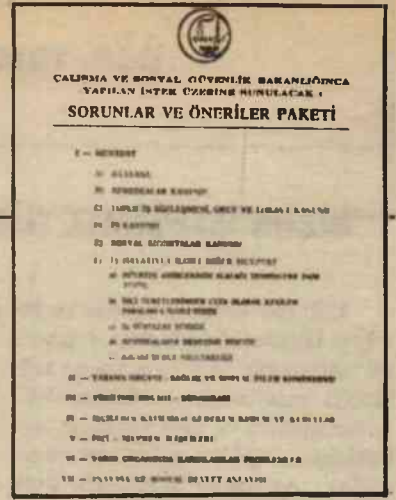
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Mükerrerem TAŞÇIOĞLU'nun, 9 Ocak 1987 günü Hak-İş Konfederasyonu'nu ziyaretleri esnasında basına açıkladıkları, çalışma barışının sağlanması için sorunların ve önerilerin alınması amacıyla yazılı bir talepte bulunulmuştu. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bu talebi üzerine, uzman bir ekibin gece-gündüz demeden hazırladıkları 'sorunlar ve öneriler paketi' 10 Şubat 1987 günü Bakanlığa sunuldu.

Aynı gün, düzenlenen basın toplantısında Genel Başkan Sayın Necati ÇELİK, Hak-İş'in gayesinin üzüm yemek olduğunu, bağcıyı

döğmek olmadığını, başta Anayasa olmak üzere ilgili mevzuatın değişmesini isteyen demokratik güçlerin bu taleplerini en yapıcı şekilde ortaya koymaları gerektiğini belirttiğinden sonra şöyle dedi:

"Basınımızın ve TRT'nin Değerli Temsilcileri

Bilindiği gibi, bugünlerde sözlü ve yazılı haberler arasında iş hayatıyla ilgili olanlar ön planda yer almaktadır. Pek tabii bunun çeşitli nedenleri vardır. Bir kere tüm işçikuruluşları 1986 yılı sonunda genel kurullarını yaparak yönetim kadroları, genel kurullardan aldıkları yeni güçle 1987 yılına hızlı bir faaliyet programıyla girmişlerdir.

Asgari ücretin tesbiti işi, çalışma hayatıyla ilgili gündemin ilk maddesidir.

Avrupa ekonomik topluluğuna tam üyelik için başvurmayaya hazırlanan Türkiye, bu üyeliğin yükleyeceği, getireceği bir kısım hak ve vecibelerin de idraki içindedir. AET ülkelerinde işçilerimizin serbest dolaşım konusu, işsizlik sigortasının kurulması, AET ülkelerinde uygulanan çalışma hayatının temel kuralları, standartlarına uygun Türk çalışma mevzuatı değişikliklerinin hazırlanması ve yasalastırılması meselesi önem arz etmektedir.

Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Konfederasyonumuz merkezini ziyaretlerinde bizlerden çalışma hayatının sorunları hakkında önerilerimizi yazılı olarak istemişlerdi. İşte bizlere bu fırsatı tanıyan Bakanlığa bir öneriler paketi hazırlayıp, bugün sunuyoruz.

Basın ve TRT'nin güzide temsilcileri,

Öneriler paketinde, çalışma hayatıyla ilgili temel yasa, tüzük ve yönetmeliklerin tümüne ait olmak üzere toplam 79 maddenin değiştirilmesini ve 49 maddenin de metinlerinden çıkarılmasını savunduk.

Amacımız huzurlu bir çalışma hayatı, iyi bir işçi-işveren diyalogu temini, AET ülkeleri çalışma yasaları standartlarına yakın hak ve ödevlerin yasalarımızda yer almasıdır. İlk bakışta kabarık görünen bu rakamlar hiç de öyle değil, aksine mütevazidir. Siyasal iktidar serbest

ve ilmi platformda tartışma imkan ve fırsatını tanıdığına önerilerimizin haklılığı ortaya çıkacaktır.

Bugüne kadar ve özellikle 1980 sonrasında yasama faaliyetlerinde, işçilerin sesine ve isteklerine kulak verilmemiştir. Sırf dar ve belirli kesimle sürdürülen temaslar ve diyaloglarla yetinilmiştir. Bu politika da işçilerin isteğini tam ve doğru olarak yetkililere yansıtmamış aksine izale etmiştir.

Diyalogların tabana yaygınlaştırılmasından yanayız. Çalışma Meclisinin en kısa zamanda toplanması halinde, siyasal iktidar iş yasalarında hangi temel konularda değişiklik yapmanın gerekli olduğunu daha rahat tesbit edecektir. Bugün, siyasi partiler her şey bitmişçesine Anayasanın sırf belli maddelerinin değiştirilmesi, kaldırılması işiyle uğraşıp durmaktadır. Halkımızın ve özellikle işçilerimizin isteklerine kulak verenler, tercüman olanlar ise, yok denecek kadar azdır. Politika adamlarımızdan bazıları yalnız siyasi yasaklıdır. Ama işçiler ve sendikalar bir yığın yasaklarla sınırlandırılmış ve sıkıştırılmış durumdadırlar. Bunlar üzerine bugüne kadar maalesef eğilme lütfunda bulunanlar olmamıştır. Şu günlerde siyasal kuruluşlarımız da yalnızca sırt sıvazlamakla yetinmektedirler.

Biz şu anda ortaya çıkan bir fırsatı ayrıntılı ve esaslı bir biçimde değerlendirmeye çalışıyoruz.

— Çalışma hayatına canlılık kazandırılmasını,

— Çalışma meclisinin toplanmasını,

— Mevzuatta AET standartlarına uygun ve paralel biçimde değişiklik yapılmasını,

— İşsizlik sigortasının belirlenecek esaslar dahilinde acilen kurulmasını,

— İşçilerle ilgili meselelerin görüşüldüğü çeşitli komisyon ve kurullarda işçilerin, daha demokratik esaslarla temsil edilmesini,

— Asgari ücretin adil ücret tanımını doğrultusunda gecikmeden

tesbit ve ilanını,

— İşçi-işveren ilişkilerinde, Anayasanın Sosyal Devlet ilkesinin hakim kılınmasını, huzurlu, güvenli bir iş ortamının yetkililerce sağlanmasını,

— Çalışma hayatında yeni statülerle personel istihdamına son verilmesi, farklı statülerle personel istihdamı yerine, Avrupa'da olduğu gibi, tek tip statülere geçilmesinin gerçekleştirilmesini,

— Sendikal faaliyetlerde, grev ve lokavtlarda anti-demokratik hükümlerin kaldırılmasını, bürokratik işlemlerin en az düzeye indirilmesini,

— İşsizliğe tek çözüm yolunun, yeni iş sahaları açmak olduğundan bütçe gelirlerinin büyük bir kısmının acilen yatırımlara kaydırılmasını, istemektediriz.

Teşekkür ederiz."

Söz konusu öneri paketinin çok kapsamlı olması ve dergimizin hacminin elvermemesi nedeniyle özet olarak yayınlıyoruz.

I- MEVZUAT HAKKINDA:

12 Eylül 1980 sonrasında yasama ve yürütme faaliyetlerinde iş hayatı üzerinde de önemle durulmuştur. Başta Anayasada olmak üzere diğer önemli iş yasalarında iş hukukunda tanınan haklarla ilgili önemli ve köklü değişikliklere, kısıtlamalara gidilmiştir. Anti-demokratik kurallar getirilmiştir. Hazırlanan pakette kazanılmış hakların, çalışma özgürlüğünün özüne dokunan kurulların kaldırılması istenilmektedir. Bu cümleden olarak;

a) 1982 Anayasası:

Sendika kurma hakkını düzenleyen madde 51/4 ve 6. fıkralarının sendikalaşmaya mani değil özendirici şekilde düzenlenmesi ve madde 51/7. fıkrada yer alan "...Yö-

netici olabilmek için en az 10 yıl bilfiil işçi olarak çalışmış olma..." şartının kaldırılması; sendikal faaliyetleri düzenleyen madde 52'nin birinci fıkrasında yer alan yasakların kaldırılması; grev hakkı ve lokavtla ilgili 54. maddesinin yeniden ve yalnızca grev hakkını içerir şekilde düzenlenmesi önerilmiştir.

b) 2821 sayılı-Sendikalar Kanunu Hakkında:

Sendika kurma girişimlerini ve özgürlüklerini kısıtlayan tüm maddelerin değiştirilmesi istenmiştir. Bu arada, sendika kurucularında aranacak niteliklerle ilgili madde 5/1. fıkranın değiştirilmesi; sendika organlarına seçilebilme hakkının 4 Olağan genel kurulla sınırlayan madde 9/5 ve 6. fıkraların; madde 14/14 fıkrada yer alan 1 ve 10 yıllık bilfiil işçilik şartlarının ve sendika üyesi olmalarıyla ilgili madde 21'in 4 ve 5. bendlerinin kaldırılması önerilmiştir. Üyelik kazanılmasına dair madde 22'de yer alan formalitelerin hafifletilmesi, üyelik aidatı ile ilgili madde 23'ün 2 ve 4. fıkraları ile üyelik sona ermesine dair 25. maddenin 2 ve son fıkralarının da yine kaldırılması istenmiştir. İşyeri sendika temsilcilerinin teminatına dair madde 30'un sendikaya üye olup olmama hürriyetinin teminatına dair madde 31'in önerilerimiz doğrultusunda yeniden ele alınması üzerinde durulmuştur.

İşyeri sendika temsilcisinin tayini ve nitelikleri ile ilgili madde 34'ün, temel yasaklarla ilgili madde 37'nin yeniden ve daha esnek şekilde düzenlenmesi; madde 39/son fıkrada yer alan yasakların kaldırılması ve eklenecek bir fıkrayla da bazı hakların tanınması; sendika ve konfederasyonların gelirlerini bir ölçüde artırıcı yeni hakların madde 40'da yer alması; sendika ve konfederasyonların mali yönden birbirini desteklemelerine müsaade edici hükümün madde 44'e son fıkraya eklenmesi; fesih ve infisah durumunun da konfederasyon mal varlıklarıyla ilgili olarak madde 46'da değişiklik

yapılması; idari ve mali denetimle ilgili madde 47'nin yeniden düzenlenmesi; madde 57/1. fıkrasının da yeniden ele alınması; tüzük ve belgelerde kanuna aykırılıklarla ilgili madde 54; diğer sebeplerle faaliyetin durdurulması ile ilgili olan madde 56; kapatma ile ilgili madde 58'in önerilerimiz doğrultusunda yeniden ele alınması; madde 59/1. fıkranın kaldırılması ile 59/3. fıkradaki yaptırımın ağırlaştırılması; işçi sendikalarına aidat kesilmesi ile ilgili madde 61'in; işe alınan ve ayrılan işçilerin bildirilmesi ile ilgili madde 62'nin yeniden düzenlenmesi; noter tıbligat masraflarının hafifletilmesinin madde 64/1. fıkraya konulması; ve nihayet uygulamada haksızlık ve huzursuzluklara neden olan geçici madde 4/2 ve 3. fıkralarının kaldırılması konuları üzerinde durulmuş, gerekçelerimiz açıklanmıştır.

c) 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu Hakkında:

Genel olarak görüşlerimiz belirtilmiş, lokavtın yasal olmaktan çıkarılması; arabulucu, özel hakem ve Yüksek Hakem Kurullarının uygulamada beklenen hizmeti veremediğinden kaldırılması ve bunlara dahil gerekçeler dile getirilmiştir. Ayrıca özel olarak;

Toplu iş sözleşmesi (TİS)'nin kapsam ve düzeyi ile ilgili madde 3'ün 2. fıkrasının yeniden düzenlenmesi; madde 8'e TİS ile ilgili bir fıkra eklenmesi; Madde 9/4. fıkrada değişiklik yapılması; Teşmille ilgili madde 11/1. fıkranın değiştirilmesi % 10'luk barajın esnekleştirilmesi ve 11/2. fıkranın kaldırılması; barajlarla ilgili olarak madde 12/1. ve 13/1. fıkralarının değiştirilmesi ve 13. maddeye bir fıkra eklenmesi; işverenin başvurusuyla ilgili madde 14'ün kaldırılması; yetki itirazı ile ilgili madde 15/2. fıkranın; toplu görüşme ile ilgili madde 19/3. fıkranın değiştirilmesi; madde 22 ve 23'ün metinden çıkartılması; grevin tanımı ile ilgili madde 25/2 ve 3. fıkraların değiştirilmesi; madde 26'nın kaldırılması; kanuni grevle ilgili

madde 27/1 ve 3. fıkraların değiştirilmesi; grev ve lokavt yasakları ve ertelemeyle ilgili madde 29, 30, 31, 33, ve 34. toplu olarak ve önerilerimiz doğrultusunda yeniden ele alınması; madde 32, 35 ve 36'nın kaldırılması; madde 37'nin grev hakkına göre yeniden düzenlenmesi ve 2, 3 ve 4. fıkralarının kaldırılması, 1. fıkranın değiştirilmesi; yine grev ve lokavtlarla ilgili olarak madde 38, 39, 40 ve 43'ün toplu olarak önerilerimize göre yeniden değerlendirilmesi; madde 42'nin tümü ile ve madde 44/2. fıkranın yeniden düzenlenmesi; kanun dışı grevle ilgili madde 45/3. değiştirilmesi; 46, 47, ve 48. maddelerin yeniden düzenlenmesi, lokavt gözcüleri ile ilgili madde 52-59'un tümüyle kanun metninden çıkarılması; madde 58'in özel hakeme göre yeniden düzenlenmesi; yasanın ve eda davalarıyla ilgili madde 60 ve 61 in kaldırılması işverenlerin tanımıyla ilgili madde 62'nin ve madde 63 ve 65. maddelerin yeniden düzenlenmesi? ödeneklerle ilgili madde 67'nin kaldırılması madde 68, 69 ve 72/4. yeniden ele alınması; kanun dışı grev ve lokavtla ilgili madde 73 ile yine grev ve lokavtla ilgili 75, 76, ve 77. maddelerin metinden çıkartılması; madde 78'de ufak bir değişiklik yapılması ve madde 80'in daha önceki değişikliklere göre yeniden düzenlenmesi önerilmiş, gerekçeler açıklanmıştır.

d) 1475 sayılı İş Kanunu Hakkında:

Genel olarak görüşlerimiz açıklanmış, dileklerimiz ifadeye çalışılmış; iş hayatında batıda uygulanan ve bizimde imza koyup kabul ettiğimiz iş hukuku normlarının bu ve diğer iş yasalarında yer alması üzerinde ısrarla durulmuştur. 12 Eylül 1980 sonrasında uygulamada karşılaşılan yasal sıkıntılar ifade edilmiştir. Özel olarak da;

İstisnalarla ilgili madde 5'in değiştirilmesi; takım sözleşmesi ile ilgili madde 10'un metinden çıkarılması; fesih bildiriyle ilgili madde 13'de köklü değişiklik yapılma-

sı ve bu maddeye eklenecek fıkrayla ya da getirilecek müstakil metinle İŞSİZLİK SİGORTASININ kurulması, batı standartlarına uygun ve paralel biçimde düzenlenmesi arzulan işsizlik sigortasının temel esasları ve gerekçeleri önerilmiştir.

Kıdem Tazminatı ve Kıdem Tazminatı Fonu kurulmasıyla ilgili madde 14'de bir kısım değişikliklerin yapılması, fona en kısa zamanda ve Türkiye genelinde işlerlik kazandırılması ve fon kaynaklarının neler olması gerektiği üzerinde durulmuş, görüşlerimiz açıklanmıştır.

Kanun madde 16 ve 17'de yeniden gerekli düzenlemenin yapılması; işten çıkarma ile ilgili madde 24; Askerlik ve kanunda doğan çalışma hakkındaki madde 27; diğer bazı konularla ilgili maddeler 29, 31'in bazı fıkralarının değiştirilmesi önerilmiştir.

Asgari ücretle ilgili madde 33'de AÜ'nin tesbitinde gözönünde tutulması gerekli prensipler ile asgari ücret tesbit komisyonunun oluşturulmasında tekeli uygulamadan vazgeçilerek yeniliklerin yapılması, üzerinde ısrarla durulmuştur.

Madde 55'in, metinden çıkarılması iş süresi ile ilgili madde 61'in 40 iş saatine göre yeniden düzenlenmesi; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili maddeler 73, 78'in değişikliğe tabi tutulması; işçi işveren sorumluluğu ile ilgili madde 94'ün değiştirilmesi; madde 98/D bendinin metinden çıkarılması önerilmiş ve gerekçeler yerlerinde açıklanmıştır.

İş kanununda getirilecek bir yenilik, ÇALIŞMA MECLİSİ'nin kurulması, işlerlik kazandırılması; temel iş yasaları tasarılarının içermesi gereken ilkelerin öncelikle bu ÇALIŞMA MECLİSİNDE tartışılması istenilmiştir.

e) 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumunu Değiştiren 3300 sayılı yasaya getirilen yeni hükümlerden madde 1/3. fıkrası tamamen Anti-demokratiktir, bunun değiştirilmesi; Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Kuruluna, Anayasanın eşitlik ilkesi doğrultusunda, yetkili tüm

Evet
Tekrar
Ediyoruz:

YİĞİT İŞÇİ GREVLERİ GÖLGELENEMEZ!

Geçen sayımızda, Netaş grevinin basında üçlü bir şike olarak lanse edilmesi karşısında "Yiğit İşçi Grevleri Gölgelemez" başlığı altında bir yazı kaleme almıştık. "Şöyle ya da böyle, sözkonusu olan, işçinin en tabii hakkı grevin töhmet altında bırakılmasıdır. Ve buna da hiç kimsenin hakkı yoktur" demiştik.

Otomobil-İş Sendikası'ndan beklediğimiz duyarlılığı gördük. Gerek telefonla ve gerekse grevle ilgili dokümanları kapsayan bir dosyayı tarafımıza göndermekle durumu açıkladılar.

Üç ay süren ve bu arada takdirle ifade etmek istediğimiz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sa-

yın Taşcıoğlu'nun yapıcı girişimleriyle sonuçlanan bu grev ve bütün grevler bizim gözüümüzde çok saygın ve onurlu mücadelelerdir. Yiğit işçimizin haklarının kararlı şekilde savunulması kuşkusuz bütün sendikaların biricik amacıdır. Ancak, onurlu işçi grevlerine her zaman gölge düşürmek isteyenler, ulusal veya uluslararası siyasal odaklardan pay kapma uğraşına girenler olmuştur, olmaktadır. Bu nedenle sendikaların bu konuda çok duyarlı olmaları kaçınılmazdır. Kaldı ki "üçlü şike" ithamı son derece töhmetliydi.

Evet, işçinin hakkını ödünsüz ve kararlılıkla savunma azminde olan bizler sözkonusu yayın karşı-

sında sessiz kalamazdık. Ve takdir edilir ki, bu samimi kaygıdan hareketle kaleme aldığımız yazıda Mr. Cox'a hitap edemedik herhalde... Olsa olsa bizim muhabatımız işçinin örgütü sendika olabilirdi, biz de onu yaptık. Ve amaç da hasıl oldu..

İşsizliğin dayanılmaz boyutlara vardığı, "emeğin en ucuz üretim girdisi olduğunun" istihzai patron ağzlarından ifade edildiği bu ortamda işçinin hakkını kararlılıkla savunan bütün davranışlar ve özellikle mevcut şartlarda grevler onur tablolarıdır. Ancak, siyasal çıkar metaı olarak kullanmak isteyenlere fırsat verilmemesi şartıyla..

Evet tekrar ediyoruz; yiğit işçi grevleri gölgelemez!

işçi kuruluşlarının katılmasının sağlanması; madde 1/4. fıkranın kaldırılması önerilmiştir.

f) İş Hayatı ile ilgili diğer bazı tüzük ve yönetmeliklerin içerdiği hükümler üzerinde durulmuş bunlardan iş hayatına olumsuz etkide bulunacakların kaldırılması veya değiştirilmesi önerilmiştir. Mesela; grev ve lokavt uygulamasında mülkiye amirlerinin alacağı tedbirlere dair tüzük; ceza olarak işçi ücretlerinde kesilen paralarla ilgili tüzüğün 3, 8 ve 9. maddeleri; iş süreleri tüzüğünün 4/1. fıkrası ve 5. maddesi; sendikaların denetimiyle ilgili tüzüğün madde 4/2 ve 3. fıkrası; Asgari Ücret Yönetmeliğinin içermesi gereken hükümler üzerinde du-

rulmuş; kaldırılmaları ya da değiştirilmeleri önerilmiştir.

II- Yasama organıyla ilişkilerin geçmişteki seviyesi ve bundan sonra olması gereken ilişki ve girişimler dile getirilmiştir.

III- Yürütme organı ve bürokrasiyle sürdürülen ilişkiler; Sendikal faaliyetler hakeme ve Yüksek Hakem Kuruluna başvurma ve sonuçları; Grev uygulamasında getirilen kısıtlamalar başlıklar altında ifadeye, açıklanmaya çalışılmıştır.

IV- İşçilerin katılması gereken kurum ve kurumlar hakkında:

Demokratik bir seçilme ve katılma usulünün uygulanması; tekeli tasarruflara son verilmesi; tüm işçi tabanını temsil edebilecek

bir usulün geliştirilmesi istenmiştir.

V- İşçi-İşveren ilişkilerinin, geçmişte ve bugünkü durumu hak ve ödevlerde yaptırımların uygulanmasında her an karşı karşıya olan bu iki kesim arasında bir dengenin kurulmasının kaçınılmaz olduğu ifade edilmiştir.

ASGARİ ÜCRET NET 120 BİN TL. OLMALIDIR.

Hak-İşçi Sendikaları Konfederasyonunun, kapsamlı bir şekilde hazırlayarak, başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olmak üzere kamuoyuna sunduğu raporun yayınına bir önceki sayımızda başlamıştık. Gerek raporun kapsamlılığı ve gerekse sayfa adedinin elvermemesi nedeniyle devamını bu sayımızda yayınlamaya devam ediyoruz.

"İsteyenin bir yüzü, vermeyenin iki yüzü" mantığıyla değil, tutarlı çalışmalarla hazırlanmış bu rapor konusunda nihai kararı okuyucularımıza bırakıyoruz.

(GEÇEN SAYIDAN DEVAM)

2- Devletin memurlar için izle-

diği politikadan hareketle işçi ailesini de iki çocuklu, dört nüfuslu olarak ele almak gerekir. Bunlar için gerekli optimal gıdadan, enerji-

den kısmak, azaltmak mümkün değildir. Bunların miktarı ise resmi kuruluşlarca şu şekilde belirlenmiş, hesabı yapılmıştır.

Farklı Nüfus Gruplarının Dengeli ve Yeterli Beslenmeleri İçin Ortalama Tüketmeleri Gerekli Gıda Maddeleri

(Aylık/Gram)

Gıda Maddeleri	4-6 Yaş	10-12 Yaş	Yetişkin Kadın	Orta Faaliyet	Yetişkin Erkek	
					Ağır Faaliyet	Çok Ağır Faaliyet
Et	1200	1800	3000	3000	3000	3000
Yumurta (Adet)	15	12	9	9	9	9
Süt-Yoğurt	12000	12000	7500	7500	7500	7500
Peynir	900	900	450	450	450	450
K. Bakliyat	900	900	900	1200	1200	1200
Sebze	6000	7500	7500	9000	9000	9000
Meyve	3000	4500	4500	6000	6000	6000
Ekmek	3000	7500	7500	12000	13500	15000
Pirinç-Bulgur-Makarna	1200	1500	1800	3600	5100	6600
Tahıl Unu	450	450	450	600	600	600
Katı Yağ	450	750	600	900	1150	1350
Sıvı Yağ	450	750	600	900	1150	1350
Şeker	1200	1500	1500	1500	2250	3000
Bal-Pekmez-Reçel	750	600	750	750	1500	2250
Diğer	150	300	300	300	300	300

Kaynak: Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, Beslenme Sorunları Özel İhtisas Komisyonu Alt Komisyonu Raporu.

(Tablo - 11)

Karı, Koca, iki çocuklu bir işçi ailesinin asgari ücrete esas olarak günlük yiyecek ihtiyacı aşağıdaki tablolarda görülmektedir:

10 da enerji için düşünüldüğünde yekün 2735 TL'yi bulmaktadır. Bu miktar besiniçi giderleri açısından- dir. Eski AÜ tesbiti kriterleri ele

mesine rağmen, günümüz ekonomik yapısını, ülke gerçeklerini nazara alarak, net AÜ'in 120.000 TL. olmasında bir zaruret vardır. İşçiler

Yiyecek Çeşidi	İşçi	İşçi eşi	Çocuk	Çocuk	Aile için
	Az aktif	az aktif	2 yaş	10-13 yaş	toplam
	Gün	Gün	Gün	Gün	Gün
	(Gr)	(Gr)	(Gr)	(Gr)	(Gr)
Et ve preperatlar	160	140	45	145	490
Kuru Baklagiller	25	10	15	25	75
Yumurta	50	25	25	50	150
Süt	250	350	500	500	1600
Peynir	40	25	15	25	105
Tereyağ	15	15	15	20	65
Diğer Yağlar	30	30	—	15	75
Ekmek	400	275	75	350	1100
Tahıllar	60	50	50	50	210
Taze Meyva	150	150	200	175	675
Taze Sebze	300	250	150	300	1000
Patates ve benzerleri	375	350	150	300	1175
Şeker	50	50	35	40	175
Kuru meyva	10	5	—	5	20

(Tablo — 12)

Dengeli ve yeterli beslenme için öngörülen bu gıda maddeleri fiyatlandırıldığında ise şöyle bir sonuç karşımıza çıkmaktadır.

almırsa günlük AÜ'in % 44'ünü besiniçi oluşturmaktadır. % 56'sı ise besin dışı giderlerdir. O halde AÜ için yeni dönemde görünen enaz miktar evli ve iki çocuklu bir işçi ailesi için; 186.000 TL'yi bulmak-

arasında evli ve bekar işçi ayırımı yapılırsa gelecek olan yük bir ölçüde azalır.

3. AÜ kesinlikle vergi dışı bırakılmalıdır. Zira adı üstünde enaz ücrettir. Bir de bunun vergilendiril-

Besin Maddesi	Miktarı Gr	Birim Fiyatı TL. (Kg)	Tutarı
Et ve benzerleri	490	1400	686
Bakliyat	75	700	52
Yumurta	150	1340	195
Süt	1600	280	448
Peynir	105	1200	126
Tereyağı	65	1800	117
Diğer Yağlar	75	700	52
Ekmek	1100	150	165
Tahıllar	210	90	19
Taze Meyva	675	250	169
Taze Sebze	1000	250	250
Patates ve benzerleri	1175	100	117
Kuru Meyva	20	2000	40
Şeker	175	280	49
Toplam			2485 TL.

(Tablo—13)

Dört nüfusu bir ailenin günlük enaz gıda gideri budur. Bunun %

tadır. Yapılan bu tespitler, öngörülen minimum giderler bu rakamı ver

mesi halinde nerede kaldı onun

TÜRBAN, İRTİCA VE BUNUN SONRASI

1- Birkaç haftadır basın belli kesimince sürdürülen anti-türban, anti-başörtüsü ve peşinden irtica geliyor kampanyası ateşlendi, alevlendi, üst düzey makamları, zevatı ve medîs gindemini işgal etti. Kişi ve kurumlara dil uzatıldı.

Vatandaşlar, YÖK'ce alınan önlemlere reaksiyon gösterirken, öğrencilerin bir kısmı çeşitli yollarla ilgililere seslerini duyurmaya çalıştılar. Kısacası her kesimde herkes kendi açısından, üzerine düşeni yapma gayretine giriştiler. Sonunda "Yorgan gitti kavga bitti" atasözünde olduğu gibi, başörtüsü ve türban, çağdışı kıyafetlerle birlik te yasaklandı; okullara, eğitim kurumlarına giremez oldu. Reaksiyonlar şiddetini yitirmeye başladığı gibi irtica yayınları da şiddetini yitirmeye yüz tuttu.

2. Büyük şairlerimizden ve eski valilerimizden Ziya Paşa bir beytin-

de şöyle der;

'Eyvah bu baziçede bizler yine yandık.

Ziyân ortada, bilmem ki, ne kazandık?'

Evet bir aydır sürdürülen ve kamu oyununda, entellektüel tabakada farklı değerlendirmelere tabi tutulan giyim-kuşam sınırlaması, irtica yayınları acaba ne kazandırmış ne kaybettirmiştir? Ayrıntılara girmeden şu birkaç husus belirtilecektir. Başta öğrenciler olmak üzere öğretim üyeleri ve veliler stresli günler yaşamıştır. Dersliklerde, anfilerde laboratuvarlarda ilim ve teknoloji uğruna haftalarca çalışmalar yapma yerine çağdışı giyim koğuşturması sürdürülmüştür. Yükseköğretim kurumlarında 1986-1987 yılında herhalde en gözde faaliyet bu koğuşturmalar olacaktır. Artan disiplinsizliğin nedeni, disiplin suçu ve cezalarındaki turmanışın kaynağı

istatistiklerde "çağdışı giyim" şeklinde geçecektir. Osmanlının yıkılışının rüşvet ve adam kayırma, 12 Eylül 1980'e gelişin anarşi ve terör oluşu gibi.

3. Nedir bu "Çağdışı giyim"? Orta sınıfı oluşturan, işçi ailelerinin ve çocuklarının genelde giydiği, fakat okullarda giyilmesine izin verilmeyen bu giyim bir açık-seçik tanımı yapılsa herkes de ona göre bütçesini ayarlar, sorun ne zenginler sınıfının çocuklarının giyim-kuşamı ne de fakir ailelerinin okutmadığı çocuklarının kılık-kıyafetidir. Sorun orta direğin, Türkiye nüfusunun neredeyse % 50'sini oluşturan esnaf ve işçi kesiminin sorunudur.

İşçi kardeşlerimiz yavrularının, kendileri gibi olmamaları için disiplineleden turnağından artırarak onların eğitim-öğretimi için harcamaktadır.

enaz ücretliliği? Alınmayan verginin karşılığının nereden ve nasıl sağlanacağını herhalde en iyi devlet düşünür. Takdir onundur.

4- İşçilere ödenen diğer bir kısım maddi ödentiler, sosyal yardımlar vb. leri asla asgari ücret sayılmaz.

5- AÜ miktarı için eşel mobil sisteminin uygulanmasında gerek vardır. Zira ülkemizde enflasyon henüz % 20'lerin altına çekilmiş değildir. Bu durum ücretleri önemli ölçüde etkilemektedir. Böyle bir uygulamanın enflasyonu teşvik edeceği şeklinde değerlendirilmesi inandırıcı değildir.

b) Asgari Ücret Tespit Komisyonunun teşekkül tarzına gelince; bu tamamen antidemokratiktir. Zira;

1. Komisyonunda hem devlet, hem işveren ve hem de işçi olmak üzere 3 taraf vardır. Devleti tarafız düşünmek mümkün değildir. O en büyük işverendir. Halen KİT'lerin oluşturduğu üç işveren sendi-

kası TİSK'e üye durumundadır. Komisyona devlet işvereni 5, özel sektör ise 5 üye vermektedir. Denge tamamen işverenler lehinedir. Komisyonunda, ona paralel olarak işçinin oyu da artırılmalıdır.

2- AÜTK katılması plânlanan ya da katılmasında fayda umulan üst düzey bürokratlar veya üniversite temsilcileri varsa veya olacaksa bunlar müşavir olarak bulundurulmalı, oy hakkı olmamalıdır.

3- AÜTK da işçileri temsil edecek kesim için ekseriyet usulü kesinlikle bırakılmalıdır. Diğer konfederasyonlar ve sendikalar da Türkiye genelindeki temsil gücüne göre komisyona üye vermelidir. Ancak bu durumda demokratik bir müzakere ortamı ve AÜ'den söz edilebilir.

Şayet AÜTK'nu 15 kişi olarak düşünülüyorsa, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı veya uygun göreceği birinin başkanlığında; işverenden 7 ve işçi kesiminden de 7 kişi olmalıdır. Nisbi temsil esasına göre

çeşitli konfederasyon üyelerince temsil halinde işçilerin hakları ancak savunulabilir. Geçmişte AÜ tesbiti toplantılarında hükümet ve işveren kesiminin birleşmesi halinde Türk-İş temsilcileri hiçbir şey yapamaz olmuştur. Sonunda kararı imzalamak zorunda kalmışlardır. Bazan da işveren kesimi veya hükümet temsilcileri muhalefet şerhleri koymuş ya da Danıştaya gitmişlerdir. Türk-İş'in komisyonunda sürdürdüğü 20 yıllık tekelciliğe böylece son vermek zorunlu hale gelmiştir.

4- AÜ tesbitinden sonra bunun işlerlik kazanabilmesi için daha ağır yaptırımlara ihtiyaç vardır. Masada, komisyonunda muhalif kalan işveren uygulamada bu kez komisyon kararını yerine getirmek istemiyor. Komisyonun güçlü kılınması, kararlarının tatbiki için yeni bazı etkili yaptırımlar kaçınılmazdır.

İlgililerce bu önerilerimizin dikkatle incelenmesini bekler yeni AÜ tesbiti girişimleri öncesinde işçilerimiz için insanca yaşama standardı sağlayacak bir ücretin kararlaştırılmasını AÜTK'dan umarız.

lar. Zira Anayasada da ifade edildiği gibi Türk toplumunun temeli ailedir. Bu ailenin temellerinden biri si de kadındır. Kadınıımız ilim-irfan-ahlak ve din, açısından tam bir şekilde eğitildiği takdirde temel ve o temelden yetişecek yavrular bu vatana, millete, milli, manevi ve tarihi değerlere, komutan ve hocalarına saygılı bağlı olacaktır.

12 Eylül 1980 öncesi anarşi ve terörün odak noktalarından birini de Orta Doğu Teknik Üniversitesi teşkil eder. Orada asker ve polisimize karşı silahlı müsademeye (çarpışmaya) girişen öğrencilerin ve onları tahrik edenlerin aile yönünden kökenini istatistiğini her halde zamanın rektörü ve şimdi bir siyasi partinin lideri olan zat herkesten daha iyi bilir. Yoksa yine öyle bir neslin özlemimi çekilmekte?

4- Her şey yazıldı, çizildi, cevaplar verildi. Temennimiz şu anda sakinleşen havanın bozulmaması, tahriklere kapılmak suretiyle şom ağızlara imkan ve fırsat verilmemesidir. Zira bazı kesimler politikadaki zayıflıkları ve etkinliklerini yitirilerini basının belli kesimiyle işbirliği ederek halk üzerinde sürdürme gayretine girişmişlerdir. Buna işçilerimiz aldınmaması, alet olınmamasını tahrike kapılmamasını dileriz. Yavrularımızı iyi bir baba ve anne adayı olarak yetiştirmek. eğitmek herkesten çok bizim hakkımızdır. Herşeye rağmen bu asla ihmal etmeyelim.

Hepimiz bir gemideyiz. Gemi-deki görevimiz farklı farklı olabilir. Ama gemiyi terketmek asla olmaz. Terkettiğimiz anda korsan derler, soyguncu, sabotajcı derler. Vatanimiz bir bütündür. Bu bütünlük ve huzur bazan kaçırılsa bu vatan bizimdir. Kalkındırmak, korumak zorundayız.

5- Zaman zaman çıkarılan bazı kanunlara tüzük ve yönetmeliklere baktığımızda şunları görmekteyiz;

a) Anayasa Madde 2'de "Türkiye Cumhuriyeti, ... laik... bir hukuk devletidir." Madde 24/1-3'de "Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14 nci madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve tören-

ler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz."

b) 29.5.86 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu (ki, halk arasında Fakir-Fukaraya Yardım Fonu-fak-fuk-fon olarak bilinir.) madde 8'in yan başlığı sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının gelirleri şeklindedir.

Bu maddenin (c) bendi ise şöyledir;

"Her nevi fitre, zekat, kurban derileri ve bağırsak yardımlarından" teşekkül eder. Bu bendeki gelirlerin Kızılay, Çocuk Esirgeme, Türk Hava Kurumu, Sosyal Dayanışma Vakfı ile Diyanet Vakfı arasında dağıtım biçimi bu konuda çıkartılmış olan yönetmeliğe bırakılmıştır.

Anılan mali ibadetlerden sağlanan gelirler resmî ellerle toplanıp resmen dağıtım tabi tutulmaktadır. Anılan yerlere vermeye halk özendirilmektedir.

a) Türkiye Kızılay Derneği Tüzüğü gelirler maddesi 6/d bendinde şöyle denilmektedir. "Mabed, hastahane ve okullara vesair yerlere konulacak veya dolaştırılabilecek bağış kutuları gelirleri."

Nitekim bu tür yardımları toplamak için Ramazan'da zarflar dağıtılmakta zaman zaman bazı büyük camilere yardım kasalarının konulduğu olmaktadır.

d) Türk Hava Kurumu Tüzüğü'nün, kurumun gelir kaynaklarını belirten madde 49/b bendinde de şöyle denilmektedir.; "Zekat, fitre ve kurban derileri ile sakatat gelirleri, tutkallı alındı, para ve para eden eşya ve her çeşit yardım ve bağış"

Burada da bir hizmet kurumu için mali ibadetlerin resmen toplandığı, buraya yardıma halkın özendirildiği anlaşılmaktadır.

e) 24.5.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu madde 18'de kurumun gelirleri belirtilirken (f) bendinde "Türk Hava Kurumunca toplanacak kurban derisi,

fitre, zekat gelirlerinden kuruma ayrılan paylar" da yer almaktadır.

Buraya kadar hükümleri aktarılan kanun, tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen yerlere maddi ve manevi destekte bulunmak her vatandaşın temel görevidir. Anlaşıldığı gibi zekat, fitre ve kurban bu kurumların temel gelirleri arasında yer almaktadır. Uygulamada cereyan eden durumlar ise vatandaşların malumudur.

6- Bir diğer durum da son yıllarda Ramazan Bayramını erken yapmaya kalkışan orucunu açıkca bozanlara bazı resmi çevrelerce müdahale edilmesidir. Hiç oruç tutmaya bir şey denilmediği halde, oruç tutan birisi Ramazan Bayramının arefesinde alenen oruç bozması halinde sanki "niçin oruç tutmuyorsun, niçin açıkca yiyiyorsun?" şeklinde resmen müdahaleye girişilmesi hatta mahkemeye verilmesidir. Pek tabii burada o kişinin ve karşı tarafın davranışlarının değerlendirilmesine girmiyoruz. Yalnızca orucunu bozana resmen müdahale hareketini belirtmiş oluyoruz.

7. Şimdi dini bazı vecibelere (ödevlere) devlet tarafından da el atılmakta olduğuna göre "çağ dışı kıyafet" konusunda da devletimizin parlamentomuzun, hükümetin bir açıklık getirmesini, çalışanlar olarak beklemek hakkımızdır. AET'ye girmeye hazırlanan hükümetten iş hayatında, fert hak ve hürriyetlerinde AET'ye üye ülkelerinde sürdürülen hürriyetleri sağlamak hükümetimizin görevidir. Bunu beklemekteyiz. Zira hükümet sözcüsü devlet bakanı sayın Hasan Celal GÜZEL, T.B.M.M. de yaptığı konuşmada böyle bir vaadde bulunmuştur. Kıyafetimizin dini, milli, ahlâki ve maddi bir kısım anlamları, yönleri vardır. Bir kalemde "Bunu çıkar; şunu giy" şeklindeki emir ve yasaklar görüldüğü gibi, sosyal rahatsızlıklara neden olmaktadır. Cumhuriyetimizin kurucularının annele-ri ve eşlerinin giyimleri nasıldı? Sütçü İmamın Fransızlara karşı reaksi-

YURT DIŞI İŞÇİ TASARRUFLARININ
VERİMLİ BİR ALANDA
KULLANILMASI

Dr. Birsen ERSEL

KENT İÇİ ULAŞIM

İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük kentlerimizde kent-içi ulaőımının özellikle kış aylarında büyük sorunlar yarattığı hepimizce bilinmektedir. Sabah iş saatinin başlaması sırasında ve akşamları iş çıkışlarında yoğun trafik akışı içinde duraklarda oluşan ve uzayan kuyruklar hepimizin dikkatini çekmektedir. Son yıllarda hızlı nüfus artışıyla birlikte kırsal kesimden özellikle büyük kentlerimize yönelen yoğun göç olgusu bu sorunu daha da artırmaktadır. Çok kalabalık bir kitleye hizmet vermede kısıtlı olanaklara sahip büyük kent belediyeleri de tam etkili olamamakta, hizmette aksaklık ve eksiklikler meydana gelmektedir. Araç parkı oldukça yetersiz düzeydedir. Ankara'nın kimi kesimlerinden bir süredir uygulamadan kaldırılan dolmuşlar toplu taşıma bir ölçüde hizmet etmekteydi. Doğal olarak dolmuşçuluğun da yararlı ve sakıncalı yönleri bulunmaktadır. Bunlardan en başta gelen sakınca yakıt tüketimi ile ilgilidir. Aynı miktar yakıt harcıyarak bir otobüs günde ortalama 2500 yol-

Dr. Birsen ERSEL

Dr. Birsen Ersel, 1967 yılında İstanbul İktisadi ve Ticari Bilimler Yüksek Okulu'nu bitirdi. 1967-1970 yılları arasında İstanbul Defterdarlığında çalıştı, 1970 yılında Köln Üniversitesinde doktora çalışmasına başladıysa da tamamıyamadı. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünde "Devlet Bütçe Uzmanı" olarak görev yaptı ve bu sırada mesleği ile ilgili incelemelerde bulunmak üzere Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderildi. 1973 yılında Michigan State University'de "Workshop In Cominication"a ve aynı yıl Albany State University'de "Program Budgeting" eğitim programına katıldı. Ankara İ.T.İ.A.'de 1976'da "İşletme Yönetimi" ve 1978 de de "Kooperatifçilik" Bilim Uzmanlığı Programına devam ederek master derecelerini aldı. 1982 yılında Ankara Üniversitesi SBF'den "Sosyal Politika" master derecesini ve 1985 yılında da aynı dalda doktora derecesini aldı.

1975-1983 yılları arasında Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'ne (TODAİE) bağlı Sevk ve İdare Yüksek Okul Müdür Yardımcılığı görevini yürüttü. TODAİE'ce 9. RCD seminerinde uzman olarak 1977 yılında Pakistan ve İran'da bulundu. Halen TODAİE'de "Uzman" olarak görev yapmaktadır.

cu taşımaktadır. Kaldırılan steysin türü dolmuşlar günde 250 kişi ve halen kullanılmakta olan minibüs dolmuşlar ise 750 kişi taşıma kapasitesindedirler. Dolmuş, kent yollarında taşıdığı yolcu sayısına oranla daha çok yer kaplamakta ve trafik sıkışıklığına neden olmaktadır. Ayrıca çok eski oldukları için, yedek parça temini, bakımı ve yakıt harcama durumları da kârlılık oranını düşüren etkenler olarak rol oynamaktadır. Belediyelerin toplu taşımada olanaklarının kısıtlı olması ve dolmuşların olumsuz yönleri halk otobüsü olgusunu ortaya çıkarmıştır. Belediyelerin de katkısıyla, kredi açma ve benzeri yöntemlerle dolmuş şoförlerine halk otobüsü işletme hakkı verilmiştir. Halk otobüslerinden bir bölümü kaldırılan dolmuşların çalıştıkları hatlarda çalışmaya başladılar. Öteki bölümü de yoğun yolcu talebi olan hatlarda görevlendirildi.

Halk otobüsü uygulaması, Ankara'da yeni başlanmasına karşın, İstanbul'da uzun yıllardır uygulanmakta-

yonu acaba neden kaynaklanıyordu? Bunları gözden uzak tutmayalım.

8- 1982 Anayasası ile tamamen hürriyetlerin kullanılmasında bazı yasal düzenlemeleri bekleyiş içerisinde olan ortadireğin, yavrularını okutmasını eğitmesini, iyi bir fert olarak yetiştirmelerini asla ihmal etmemelidir. Olaylar ürkütücü, moral

kıncı olarak değil, kamçılayıcı, özendirici olarak değerlendirilmelidir. Bundan sonrası da bundan önceki cehaletten kurtulmak iyi bir insan olmaktır. Okumak, belli bir kesimin değil herkesin en tabii hakkıdır. Çeşitli yasal engellerle tedirgin edici önlemlerle, caydırıcı tedbirlerle ortadireğin çocukları kapı

dışı edilemez. Eğitimcilerden dileğimiz yavrularımızın dışı ile olduğu kadar kafaları ile de uğraşmaları, istikbale hazırlamalarıdır. Biz orta direğin özel öğretmen tutacak, özel dershanelere ve üniversitelere gönderecek imkanları yoktur. Yöneticilerden asıl bu konuda ilgi ve hassasiyet bekliyoruz.

dır. İstanbul'da halk otobüsleri aynı belediye otobüsü niteliğinde hizmet vermekte, belediye otobüslerinde kullanılan biletler onlarda da geçerli olmaktadır. Ankara'da böyle bir uygulama henüz yoktur. Bu otobüslerden yararlanan yolcular para verip otobüs içinde bilet almaktadırlar. Halk otobüsleri uygulamasının tüm büyük kentlerimizde yaygın olarak başlayacağı söylenebilir. Bunun nedeni, yerel yönetimlerin kaynak sorununa özel sermayenin katkıda bulunmasını sağlamasıdır. Yurt dışındaki işçilerimizin biriktirimlerinin bir bölümü halk otobüsü uygulamaları aracılığı ile kârlı olan kent-içi ulaşımına kaydırılabilir.

İŞÇİ ŞİRKETLERİ OLGUSUNUN YARATTIĞI YILGINLIK

Önceleri biriktirimlerinin büyük kısmını dayanıklı tüketim mallarına yatıran işçilerimiz yalınlarının da gereksinimlerini karşıladıktan sonra, konut, arsa, tarla satınalma ve işyeri açma gibi alanlara da yatırım yapmaya yönelmişlerdir. Yörelereinde saygınlık kazanmak, kendilerine olmasa bile yakınlarına ve yörelerindeki hemşerilerine iş olanakları sağlamak amaçlarıyla şirket kurmaya ve bu yolla yörelerinde fabrikaların temellerini atmaya başlamışlardır. Aynı yöreden yurt dışına çalışmaya giden işçilerimizin biraraya gelmesiyle oluşmalarından dolayı bu şirketlere "hemşeri şirketi" de denilmektedir.

Bu şirketler, daha çok yurt dışında ve özellikle Almanya'da yüksek tahsil yapan aydın kişilerin öncülüğünde ve yurt içinde de sözkonusu yörelerin kaymakam ve belediye başkanı gibi yöneticilerinin katkıları ile kurulmuştur.

Çoğu kez yörenin tüccar ve sanayicilerince olumsuz karşılanmış, bu olumsuzluklarla daha kuruluş aşamasında kimileri başarısız duruma düşürülmüşlerdir. Kimi politikacılar da aynı olumsuz yaklaşımlarda bulunarak bu şirketlerin birbölümünün başarısız olmalarına neden olmuşlardır.

Bunlara ek olarak, işçilerimizin genel eğitim düzeylerinin düşük olması onların belli bir amaç için örgütlenmesinde ve çalıştıkları ülkeye uyum sağlamalarında zorluklar yaratmıştır. İşçilerin bu genel özelliği, onların kendi içlerinden olmayan iyi niyetli kişilere bile güven duymalarını engellemiştir. Ancak kendi içlerinden çıkan ve çok yakından tanıdıkları kişileri önder olarak görmüşler. Durum böyle olmakla birlikte, gerek işçi önderi durumundaki kişilerden kimilerinin ve gerekse büyük kaynaklara sahip işçi kitlesinden yararlanmak isteyen fırsatçıların işçileri aldatmaları ya da dolandırmaları örgütlenme konusunu olumsuz biçimde etkilemiştir.

Tüm bu olumsuzluklara karşın işçi şirketleri hareketi canlanmış ve dört yüz dolayında işçi şirketi kurulabilmiştir. Ortak olan işçilerin ana amaçlarından birisi kurdukları şirketlerde yurda dönüşlerinde çahşma olanağı bulabilmektir. Kendi yakınlarına ortak olduk-

ları şirketlerde iş bulma da önemli başka bir amacı oluşturmaktaydı. Bu iyi niyetler kimi işçi şirketlerinin başarılı olmasını sağlayamamıştır. Kurucu durumundaki kişilerin topladıkları sermayeyi amaç dışında kullanmaları, üretime geçmeyi engelleyen sorunları çözmede başarısız olmaları ve kimi işçi ortaklarının sermaye yükümlülüklerini yerine getirmemeleri işçi şirketleri konusunda kamu oyunda bir yilgınlık yaratmıştır.

Devletin uzmanlaşmış bir kurum eliyle yurt dışı-da çalışan işçilerin biriktirimlerini değerlendirmede yol gösterici olamaması, yatırım yapmada onlara güvence sağlayamaması ve işçi şirketleri hareketini yol gösterici biçimde denetleyememesi kamu oyundaki bu yilgınlığı daha da arttırmıştır.

Yirmi yılı aşan bir deney birikimine ve olumlu ya da olumsuz sonuçlara karşın yurt dışındaki işçilerimizin biriktirimlerini yurda getirebilme ve kent-içi ulaşımı biriki kimi kârlı ve gerekli alanlarda kullanılabilme şansı halen oldukça yüksektir.

İŞÇİ BİRİKTİRİMLERİ İÇİN YENİ BİR ALAN

Kaynak sıkıntısı içindeki Belediyeler araç parkına yeni otobüsler alıp ekleyememektedirler. Bunun yanı sıra varolan otobüslerden eskienleri bile yenilemek çoğu zaman olanaksızdır. Buna karşılık kent içi ulaşım talebi hızla artmaktadır. Şu anda iktidarda olan yönetimin ekonomiyi özelleştirme çabalarına paralel olarak kentiçi ulaşım özel kaynakları çekmek yoluyla söz konusu dar boğazdan çıkma olanağı vardır. Kent-içi ulaşım kârlı bir alandır. Hem ülkeye döviz girişini arttırmak ve hem de yurt dışındaki işçilerimizin biriktirimlerine yüksek getiri sağlamak amaçlarıyla halk otobüsleri uygulamasına onların katılmasını sağlamak gerekmektedir. Bunu başarmanın iki yolu olabilir. Birincisi yurt dışındaki işçilerin her kentte bağımsız ulaşım şirketleri kurmalarını sağlamaktır. Bu şirketler hizmete koydukları otobüslerle kent-içi ulaşımına katılırlar. Böylece yüksek bir getiri elde edebilirler. İkincisi de, işçilerin kuracakları şirketler otobüs olarak bunları belediyelere kiralayabilirler. Belediye işletmeci görevini üstlenir, giderler çıktıktan sonra arta kalan kâr ya tümüyle veya büyük bir bölümü itibarıyla işçi şirketine devredebilir.

SONUÇ

Yurt dışında çalışan işçilerin şirketleşme girişimlerinin en temel amaçlarından birisi sosyal niteliği ağır basan ve yöre yararını gözeten alanlara yatırım yapmaktır, bu tür yatırımlarla kâr elde etmektir. Kentiçi ulaşımı, söz konusu alanlardan birisi olabilecek niteliklere ve yüksek kârlılık düzeyine sahiptir. Bu nedenle devletin sahip çıkmasıyla önemli miktardaki işçi biriktirimi döviz, bu yolla ülkeye çekilebilir. Kentlerimizin ulaşım sistemleri de böylece iyileştirilebilir.

ÖZDEMİR-İŞ SENDİKASI

MESS İLE UYUŞMAZLIK ÇÖZÜMLENDİ

★ Sözleşme 6500
işçiyi kapsıyor

Toplu İş Sözleşmesi imza töreninden...

ÖZDEMİR-İŞ Sendikası ile MESS-İşveren Sendikası arasındaki 6.500 işçiyi kapsayan Grup Toplu İş Sözleşmesi uyuşmazlığı 22 Kasım 1986 günü tarafların anlaşmasıyla çözümlendi. Ek listede ünvanları yazılı işyerlerinde çalışan işçilere 1 yıl için % 35 ile % 41 arasında ücret zammı sosyal yardımlarda da % 80 ile % 100 arasında artışlar sağlandı. İmzalanan Grup Toplu İş Sözleşmesinin kapsadığı işyerleri içinde KİT işyerleride dikkati çekti.

Bu arada taraflarca tertip edilen imza törenine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yrd. İsmet Bora BİNATLI, Çalışma Genel Müdürü Orhan BAŞHEKİM, Çalışma Genel Müdür Yrd. Ali TOPTAŞ ile HAK-İŞ Genel Başkanı Necati ÇELİK, TİSK Genel Sekreteri Kubilay ATASAYAR, MESS Genel Başkanı Bahri ERSÖZ ve çok sayıda KİT ve özel sektör yöneticileri ile işyeri temsilcileri katıldı. Törende Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yrd. İsmet Bora BİNATLI, HAK-İŞ Genel Başkanı Necati ÇELİK, TİSK Genel Sekreteri Kubilay ATASAYAR, MESS Genel Başkanı Bahri ERSÖZ ve ÖZDEMİR-İŞ Sendikası Genel Başkanı Mehmet ARAS konu ile ilgili birer konuşma yaptılar.

MESS ile imzalanan Grup Toplu İş Sözleşmesinin dışında ÖZDEMİR İŞ Sendikası 8 işyerinde ve toplam 2.700'ün üzerindeki işçiyi kapsayan Toplu İş Sözleşmelerini de imzaladı. Bu işyerlerinde de 1.

yıl için ortalama % 40'ın üzerinde ücret zammı, ortalama % 80'in üzerinde de sosyal haklar sağlandı.

DEVAM EDEN TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

ÖZDEMİR-İŞ SENDİKASI, halen 8 işyerinde Toplu İş Sözleşme müzakerelerine devam etmektedir. Aşağıda ünvanları yazılı işyerlerinin işyeri temsilcileri de Toplu İş Sözleşmesi müzakerelerine katılmaktadır.

ÖZ DEMİR-İŞ SENDİKASI ANKARA ŞUBE BAŞKANLIĞINA ABDURRAHMAN GENÇ GETİRİLDİ

8-9 Kasım 1986 tarihli 5. OLAĞAN GENEL KURUL kararı doğrultusunda alınan kararla ÖZDEMİR-İŞ Sendikası Bölge Başkanlığı ANKARA 1 No'lu Şube Başkanlığına dönüştürüldü.

Şube Başkanı: Abdurrahman GENÇ

Şube Sekreteri: Zahit KILIÇ

Şube Mali Sekreteri: Mehmet YILDIRIM getirildi.

ÖZ GIDA-İŞ SENDİKASI

**10 Gün Süren Açlık
Grevinde Sonuç:**

ZAFER BİZİM

1200 Yem Sanayii işçisini kapsayan ve kamu kesiminin en ileri haklarını elde eden Tek Gıda-İş'in hükümete jurnali ile uygulanamıyordu. Meclis, siyasal parti grubları, basın, bakanlık bayvurulmadık, aşındırılmadık kapı kalmamıştı. Herkes haklılığımızı kabul ediyordu ama sonuç değişmiyordu.

1200 yem işçisi 6500 kişilik aile halkıyla perişandı. Ortalama 34 bin lira ücretle adeta sefilleri oynuyorlardı.

Ve başka çare .. Genel Sekreter Salim USLU, Bahri SERT ve Çeçen GÜNNAN açlık grevine başladılar. USLU düzenlenen basın toplantısında " Sorumlu Devlet istiyoruz" diyordu.

Bu arada işverenin entrikaları tek vücut olmuş yem işçisine sökmüyordu. Yer yer yemek boykotlarıyla, basına yapılan açıklamalarla ve son üç gün İstanbul'dan da açlık grevinin boşlatılması kesin kararlılığı ortaya koyuyordu.

Ve açlık grevinde 10 gün... Yem Sanayii Teleksleri yem işçisinin zaferini muştuyordu.

Sözleşme tavizsiz uygulanacaktı...

(Soldan Sağa) Çeçen GÜNNAN, Bahri SERT ve Genel Sekreter Salim USLU

TÜRKİYE'DE EN HIZLI GELİŞEN SENDİKAYIZ

Yayınlanan Aralık ayı sonu resmi istatistiklere göre Öz Gıda-İş Sendikası, barajı aşan 48 sendika içersinde en hızlı gelişen sendika.

Öz Gıda-İş'in 4528 kişilik üye artışı sağlandığı sözkonusu istatistiklere göre, rakip sendika Tek Gıda-İş'in 6488 kişilik azalma kaydetmesi dikkat çekici diğer bir nokta idi.

SEK'TE BAŞARDIK

Lalehan'da başlayan İzmir, Burdur, Adana, Sivas, Çankırı, İstanbul, Havsa, Bolu, Van derken bütün ülkeye yayılan üye kayıt işlemlerinde çoğunluğu sağlamış bulunuyoruz.

Yiğit SEK işçisinin Tek Gıda-İş'e vurduğu bu anlamlı tokat ve Öz Gıda-İş'e gösterdiği teveccüh bütün asılsız ve zorba girişimlere karşı başarıyla sürmektedir.

EBK'DA YETKİYİ ALDIK

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılan yetki tesbitine göre Öz Gıda-İş'in 2678, rakip sendika Tek -İş'in ise 2076 üyesi bulunuyor.

Tek Gıda-İş'in itirazı üzerine 26 Şubat günü yapılan duruşmaya, adı geçen sendika her zamanki kaypak tavrını yine ortaya koyarak, belge sunmadığı için dave 12 Mart gününe bırakılmıştır.

Tek Gıda-İş'in bu komik ve sahte tavrı Öz Gıda-İş camiasınca tebessümle takip edilmektedir. Kesin sonuç malumdur.

KISA KISA

YETKİLER

- Altınyâğ Yağ Kombinaları,
- Marsa ve Paksoy,

İŞKOLUNUN EN İLERİ TİS'LERİ ÖZ AĞAÇ-İŞ'İN

★ **Teşkilatlanma faaliyetleri hızla devam ediyor.**

Genel Başkan Abidin ÖZKARAASLAN imza töreninde..

ÖZ AĞAÇ-İŞ Sendikası Genel Başkanı Abidin ÖZKARAASLAN dergimize yaptığı açıklamada, Öz Ağaç-İş'in gerek toplu iş sözleşmesi faaliyetlerinde ve gerekse teşkilatlanma çalışmalarında işkolunun en dinamik sendikası olduğunu ve kendisine güvenen yiğit işçisine en ileri hakları elde etmenin onurunu yaşadığını belirtti.

"Akın akın Öz Ağaç-İş saflarına koşan işçimiz, alınterinin mücadelesini vermede kararlılığını ve bilincini ortaya koymaktadır" dedi.

ÖZKARAASLAN, imzalanan TİS'lerini ise şöyle özetledi:

Denizli'de YONGA MOBİLYA T.A.Ş. işyerinde, 140 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi; birinci yıl yüzde 40, ikinci yıl yüzde 35 ücretlere ve yüzde 150-200 ise sosyal hak

larda artışı içeriyor.

Gebze Çayırova'da kurulu TE-VER AĞAÇ Sanayi T.A.Ş. işyerinde imzalanan T.I.S. ile birinci yıl % 40, ikinci yıl % 35 ve sosyal haklar yüzde yüz arttırıldı 120 işçi adına Gaziantep'te kurulu MOSAN T.A.Ş. da imzalanan TİS'le (450 işçiyi kapsayan) 1. yıl % 40, 2. yıl % 40 sosyal haklar % 150-200 ilerledi.

Kahramanmaraş, Göktarsan A.Ş. işyerinde 1. yıl % 30-45, 2. yıl % 25 zam sosyal haklar yüzde yüz arttırıldı 135 işçi adına.

Grev Kararları:

İzmit'te Kocaeli Mobilya

sanayi kolektif şirketi, Adana'da Manteks (Masura Sanayi Koll. Şti.) Afyon'da kurulu YETAŞ Entegre Mobilya fabrikasında uyuşmazlığa gidilmesi sonucu GREV kararı alınmış olup, önümüzdeki günlerde grev başlatılacaktır.

Teşkilatlanma Çalışmaları:

Öz Ağaç-İş Sendikası İstanbul Bölge Temsilciliği Demiryolu Cad. İhlamur Sok. No: 30 Kat: 1 Pendik adresinde faaliyete geçti.

Teşkilatlanma çalışmaları Samsun, İstanbul, Ankara, Düzce, Bolu gibi ağaç işçisinin yoğun bulunduğu bölgelerimizde hızla devam ediyoruz.

- Kırıkkale Halk Ekmek Fabrikası,
- İskenderin Akdeniz Yağları, Gaziantep Oba Makarna,
- SCHVEPS,
- BİRLİK UN,
- Uşak'da Sofuoğlu Un Fabrikası ve Özel Süt Fabrikası,
- İzmir'de Akdeniz Tavukçuluk

TİS GÖRÜŞMELERİ:

- KEREVİTAŞ
- KOMİLİ
- İSTANBUL BELEDİYESİ HALK EKMEK FABRİKASI,

- NESTLE
- ŞEKERCİ HACI BEKİR VE OSMAN NURİ,
- VAN GÖLÜ UN FABRİKASI
- ŞARK GÜLBAŞAK UN FABRİKASI
- İstanbul'da kurulu Maltepe Un Fabrikası.
- Tekirdağ'da kurulu Karakaş Un Fabrikası,
- Gaziantep'te kurulu Özova Un, Fıstıklar Un ve Dikicisoy Un Fabrikaları.

UYUŞMAZLIKLAR VE BİTEN TİS'LER:

- Güney Bölgesinde 8 işyeri,
- ROYAL ÇİKOLATA
- ETSAN GIDA
- VANTAŞ UN FABRİKASI
- NİKSAN Gıda Sanayii

YENİ KATILIMLAR:

- İstanbul Arma Çikolata,
- Ankara Kavacık Mamba Suyu
- Ankara Sungur Gıda Sanayii,
- Manisa Ak Hisar Fırınları,
- İzmir'den 3 fırın..

BAŞARILI TİS'LER ZİNCİRİ

Genel Başkan Mehmet ER, Halit NARIN ile imza töreninde

Öz İplik-İş Sendikası son iki buçuk ayı yoğun bir çalışma temposu içinde geçirdi. Biryandan teşkilatlanma çalışmaları devam ederken diğer yandan toplu iş sözleşme çalışmaları olağanüstü bir yoğunluk kazandı. Türkiye'nin dört bir yanında Öz İplik-İş Sendikasına umut bağlamış Tekstil işçilerinin daha iyi bir hayat seviyesine ulaşması için gösterilen gayretler başarılı neticeler vermiştir.

Aralık ayı içinde Öz İplik-İş Sendikası ile Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası arasında çeşitli illerde kurulu bulunan ve toplam 6.500 kişinin çalıştığı 12 işyeri adına grup sözleşmesi imzalanmıştır. Bu sözleşme üye işçilere çeşitli sosyal yardımların yanında 1. yıl % 35 artı 10.000 TL ikinci yıl ise seyyanen 26.000 TL ücret artışı sağlıyor ve yürürlük süresi iki yıl. Bu sözleşmenin kapsamına giren işyerleri ise aşağıda gösterilmiştir.

1. İnsa Naylon San. A.Ş. İstanbul
2. Santral Dikiş San. A.Ş. Bursa
3. SÜNJÜT/Sun'İ Jüt San ve Tic. A.Ş. İstanbul
4. Yalova Elyaf ve İp San. ve Tic. A.Ş. Yalova
5. Tiip merserize Boya Kasar ve Apre İstanbul
6. Pamuk İplik Sanayii T.A.Ş. İstanbul
7. Halıfleks Sanayii ve Tic. A.Ş. Bursa
8. Karadeniz Örne Sanayii A.Ş. İstanbul
9. Marteks Maraş Tekstil San. A.Ş. Kahramanmaraş
10. Roja Örne San. ve Tic. A.Ş. İstanbul
11. Teknik Emprime San. ve Tic. A.Ş. İstanbul

Öz İplik-İş Sendikası İstanbul'da Hasköy-Yün İplik Fab. A.Ş., İnceler Boyacılık San. Tic. A.Ş., Yıldız Keçecilik San. Tic. A.Ş., Genel Tekstil San. A.Ş., Nil-san Giyim San. Tic. A.Ş. ile Sertler Örne San. A.Ş. işyerlerinde de Ocak ayı içinde Toplu İş Sözleşmeleri imzaladı.

Öz İplik-İş Sendikası ilk örgütlendiği il olan Gaziantep'te ise 28 işyerinde çalışan toplam 3.500 işçi adına grup toplu iş sözleşmesi imzaladı.

Bu işyerlerinin isimleri aşağıdadır.

1. Ünal Sünger San ve Tic. A.Ş.
2. Yün Mensucat San. ve Tic. Koll. Şti

3. Acarlar Mensucat San. A.Y. A.Ş.
4. Biren Mensucat San ve Tic Kall Şti
5. Şahin Mensucat San. Koll. Şti
6. Yılmaz Kilim San. Koll. Şti
7. Kaptan Mensucat Yün İplik Fab.
8. Kaleoğlu Mensucat San. Koll. Şti
9. Sedef Mensucat Fab.
10. Özkan Mensucat Yün İplik Fab.
11. Üçler Mensucat Yün İplik Fab.
12. Sertkaya Yün İplik Fab.
13. Güney Yün İplik Fab.
14. Cengiz Korkmazlar Yün İplik Fab.
15. Akın Mensucat Yün İplik Fab.
16. Gençler Mensucat Yün İplik İmalathanesi
17. Dinç Mensucat Yün İplik Fab.
18. Güner Yün İplik Fab.
19. Günse Mensucat Yün İplik Fab.
20. Akgün Yün İplik Fab.
21. Yün dağ Mensucat Yün İplik Fab.
22. Sağlam Mensucat Yün İplik abFab.
23. Çiltteks Yün İplik Fab. Koll. Şti
24. Umut Mensucat Yün İplik Fab.
25. Bulut Mensucat Yün İplik Fab.
26. Akbulut Yün İplik Fabrikası
27. Murathan Sayın ve Ortakları Yün İplik Fb.
28. Depaş-Değirmenciler Plastik Torba San. A.Ş.

Öz İplik-İş Sendikası Grup Toplu İş Sözleşmesi dışında kalan Hasyün Halı ve Yünlü San. A.Ş. Balat Mensucat San. Tic. A.Ş. Hayteks-Hayriler Tekstil San. Tic. A.Ş., Reşatlar Mensucat San. Tic. Koll. Şti. ile Boyar Kimya Sanayii Tic. A.Ş. ile de Toplu İş Sözleşmelerini başarıyla sonuçlandırdı.

Bunların dışında Malatya'da İPAŞ-Malatya İplik ve Dokuma Fabrikası A.Ş. inde, Tarsus'ta Levent Tekstil San. Tic. A.Ş. inde, Bursa'da Kozabirlik-Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliğinde, Niğde'de Niğde İplik ve Dokuma Fabrikasında, Gebze'de Platsan-Plastik San. Tic. A.Ş. Çorlu'da Asma Ambalaj Gıda Sanayii A.Ş. inde de Toplu İş Sözleşmeleri imzalandı.

6 BİN İŞÇİYİ KAPSAYAN TİS GÖRÜŞMELERİ DEVAM EDİYOR

Başta Kahramanmaraş, Manisa, Salihli, Turgutlu olmak üzere 30'a yakın belediyede toplu iş sözleşmesi görüşmeleri devam etmektedir. Bu belediyelerde toplam 6 bin belediye işçisi çalışmaktadır.

TEŞKİLATLANMA ÇALIŞMALARI

Teşkilatlanma çalışmaları, İzmir ve Zonguldak'ta hızla devam etmektedir. 1300 işçinin çalıştığı Zonguldak Belediyesi'nde çoğunluk sağlanmış bulunmaktadır. İzmir'de ise kayıtlar hızla devam etmektedir.

NİKSAR BELEDİYESİNDE YETKİ HİZMET-İŞ'İN

25 aydır devam etmekte olan Niksar Belediyesi ile ilgili yetki uyuşmazlığı nihayet sonuçlandı. Hizmet-İş Sendikası mahkeme kararı ile birlikte Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na müracaat ederek yetki belgesini aldı ve ilgili belediyeye toplu iş sözleşmesi görüşme çağrısında bulundu.

Belediyede çalışmakta olan işçilerin ücretlerinin 30-40 bin TL olduğunu belirten yetkililer, bu zamana kadar çok mağdur bir duruma maruz bırakılan işçilerin rahat bir nefes alabileceklerini belirtiyorlar.

KAPICI VE KALORİFERCİLER PANELİ İLGİYLE İZLENDİ

Hizmet-İş Sendikası İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen, Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Necati ÇELİK'in de katılarak bir konuşma yaptığı, "Günümüzde Kapıcı ve Kalorifercilerin Önemi" konulu panel TRT, basın ve büyük bir işçi kitlesi tarafından ilgiyle izlendi.

Hava kirliliği, kömür israfının ısı yalıtımı ile birlikte ehliyetsiz çalıştırılan kapıcı ve kalorifercilerin verdikleri zararların dile getirildiği toplantıda onur konuğu olan Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Sayın Necati ÇELİK Çalışma hayatının sıkıntılarının nedenleri ve çözüm yolları konusunda bilgi verdi. ÇELİK; "Grev hakkı bugünkü şartlarda ateşten gömlektir.

Hazırlanan Grev Tüzüğü çıkmazın tuzu biberi olmuştur. İşçinin en tabii hakkı olan grev hakkının elinden alınmasına kimseningücü yetmeyecektir" dedi.

Daha sonra söz alan Hizmet-İş Sendikası Genel Sekreteri Mahmut ARSLAN, kapıcı ve kalorifercilerin adeta ikinci sınıf vatandaş kabul edildiklerini belirterek, ülkemizde varolan 200 bin civarındaki kapıcı ve kalorifercilerin işler acısı perişan hallerini örnekleriyle dile getirdi ve yetkililerin en kısa zamanda bu konuda gereken hassasiyeti göstererek acil çözümler bulması gerektiğini ifade etti.

Sorunlarını dile getiren iki kapıcı üyemiz..

Kapıcılar Paneline katılanlardan bir grup.

BAŞKANDAN

Sayfa 1'den devam

Başkanı sayın Cahit KARAKAŞ ve, Refah Partisi Genel Başkanı Sayın Ahmet TEKDAL'a şükranlarımı bu vesileyle bir kez daha sunuyorum.

Değerli HAK-İŞ Mensupları;

- Keskin
- Kararlı ve
- Bitme tükenme bilmeyen azminizle ile-

ri! Unutmayınız ki; Bir sanatçının "yandım Mevlam su" yakarışı nedenli anlamlıysa, HAK-İŞ'in varlığı da, üç milyon sigortalı çalışanın HAK-İŞ'e susamışlığı da o derece anlamlıdır. İşte böyle bir dönüm noktasında ve yağmur yüklü bulutlar konumundasınız.

Çalışma hayatı ve çalışanların bizden hizmet beklediği gerçeğinden hareketle diyorum ki ileri!

SİZDEN GELENLER

Öncelikle belirtmek isteriz ki, ilgisini esirgemeyen bütün okuyucularımıza ve bize yazmak suretiyle yazı, temenni ve eleştiri gönderenlere sonsuz teşekkür ederiz.

Daha önceki sayılarımızda da ifade ettiğimiz gibi yiğit işçimizin dergimizde sesini duyurması en büyük arzumuzdur. Gönderilen çalışmalar en duyarlı, şekilde ele alınmaktadır, bundan emin olunuz. Takdir edersiniz ki, özellikle edebi çalışmalara yer verebilmemiz mümkün değil.

Ankara'dan A.Haydar TUĞ, çalışmanız için teşekkür ederiz, yeni çalışmalarınızı bekleriz.

Danimarka'dan- Bayram KOÇER, Seyfullah KONMAZ, Zeki KOÇER, Esalet İBİŞOĞLU, Osman ÇANKAYA, Fuat YALAN, Ersin ÜNSÜN, Gazi ŞENER dergimize abone kaydınız yapılmıştır. Geçmiş sayılarda dahil olmak üzere adresinize postalanmıştır.

Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederiz.

BİZ GELDİK

İşçiyiz, iş yapmak asıl işimiz,
İşten atıyorlar, nedir suçumuz?
Biz isteriz, sağlam olsun başımız,
Buraya onları görmeye geldik.

Göz dikmedik, hiç kimsenin malına,
Onlar göz dikiyor, alınterine,
Koymak için kaybolanı, yerine,
Toplanıp, buraya koymaya geldik.

Parça parça olduk, birlik olmadık,
Birlik olup hakkımızı almadık,
İçimizde insan var, selam vermedik...
İşçide birliği kurmaya geldik.

Dürüst olduk, kötülüğe bakmadık,
Hizmet ettik, millet malı satmadık,
Çalıştık, fabrikada, fakat yakmadık,
Yakılan fabrikayı yapmaya geldik.

Hakikat dilde değil, özde olmalı,
Yaşlı, genç, kadın kızda olmalı,
Yabancıda değil, bizde olmalı,
Var mı, yok mu, onu sormaya geldik.

Unuttun mu, ecdadını-atanı,
Allah bile sevmez imiş yatanı,
Elele verip bu güzel vatani,
Şu cihana örnek yapmaya geldik.

Biz fakiriz, demek yakışmaz bize,
Geçmiş bakar da, inersek öze,
Yokluktan kurtulup, çıkalım düze,
Şimdi o günleri görmeye geldik.

Ahmet ÖZCAN fabrikamız bol olsun,
İşsizlik yokolsun, işsiz de gülsün,
Yeter ki, patron hakkını versin,
Öyle bir düzeni kurmaya geldik...

Ahmet ÖZCAN
Ankara-Ülker İşçisi

Alinteriyle

MASAYA YUMRUK VURMADAN

Hak-İş dergimizin bir önceki sayısı ile elinizdeki sayısı arasındaki kısa zamanda o kadar çok ve hızlı gelişmeler oldu ki, bir çırpıda sıralayabilmek mümkün değil.

Önce, Hak-İş 5. Büyük Genel Kurulu yapıldı. T.B.M.M. Başkanı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı başta olmak üzere çok sayıda yetkilinin yanı sıra, pek çok işçide muhteşem Genel Kurulu ilgiyle izlerken, delegelerin hemen tamamı da tarihi görevlerini sorumluluklarının bilinciyle yerine getirmenin heyecanını yaşadılar.

Bunu sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve diğer ilgililerle DYP, DSP, RP, İDP gibi siyasi partilerin sayın Genel Başkanları ya da grup başkanlarının HAK-İŞ'i ziyaretleri izledi. Öz Demir-İş'in, TOE grevi, Öz Gıda-İş ve Öz İplik-İş sendikası yetkililerinin açlık grevleri, Öz Gıda-İş'e bağlı bazı işyerlerindeki yemek boykotları kamuoyunu günlerce meşgul eden önemli etkinliklerdi.

HAK-İŞ'in Aralık ayı içerisinde hükümete, SHP, DYP, DSP ve RP'ye verdiği "Çalışma yasalarında ki acil değişiklik önerileri" basında bir hayli yer işgal ederken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının "değişiklik" gündemini hazırlaması sağlandı. 10 Ocakta sunulan yeni ve daha geniş bir öneri paketi kitap haline getirilerek ilgililere ve basına dağıtıldı.

HAK-İŞ, çalışma hayatında ki "Alternatif" olma işlevini hızla üstlenirken, izlediği "Aktif Sendikacılık" politikası ve getirdiği yeni eylem biçimleri ile de dikkatleri üzerine topladı.

Çalışma yasalarının getirdiği "yeni" sendikal sistem iflas etmiştir. İşverenler mevzuattan alabildiğince memnun, kamu işveren sendikaları alabildiğine

despot, kamu sektöründe sözleşmeli personel, özel sektörde müteahhit/taşeron uygulaması alabildiğince yaygınlaşmakta, bütün bunlara karşın işgüvenliği ise hak getire...

Evet, çalışma hayatı gerçekten büyük bir çıkmaza girmiştir. Önümüzdeki günler ve yıllar ise yeni gelişmelere gebe dir. Böylesi bir ortamda; toplumun en dinamik ve örgütlü kesimi olması gereken işçiler ise, yıllardır "depolitize" edilmişlikten silkinmek ve kurtulmak zorundadırlar.

Kaybedilen "Hakk-ı müteşeb"lerin ve yeni kazanılacak ileri ve demokratik hakların kavgasının mutlakaya verilmesi gerekmektedir. Peki bu nasıl mümkün olacak?

İşçi hareketlerinin tarihi seyri göstermiştir ki; önce, işçiler birlik ve dayanışmayı kendi aralarında kurmak durumundadırlar. Ardından da gerçek hak savaşını veren güçler Sendikal örgütlerde yerlerini almak durumundadırlar. İşte bu birliktelik sağlandığı gün HAK-İŞ, yukarıda kısmen belirttiğimiz "aktif sendikacılık" politikasının gerektirdiği etkinlikleri yapabilmek "potansiyel enerjiden" "Kinetik enerji"ye geçmiş ve kavuşmuş olacaktır.

Zira, HAK-İŞ kadroları; her türlü yasal ve demokratik eylemi gözünü kırpmadan yapabilecek bilinç ve cesarete sahiptirler. HAK-İŞ'in son aylarda gösterdiği "aktivite" genel kurullarından aldığı güven ve güçle yeni ve başarılı hamleleri gerçekleştirebileceğinin umutlu habercisidir.

Yeter ki, işçi kesimi sendikal mücadele de seçimini isabetli yapsın ve HAK-İŞ'te sendikal birliği sağlama basiretini göstere.

Bilene ki, bu gidişle un'u, su'yu ve şekeri bulduğumuz an helvayı yapabileceğimiz günler uzak değildir.

...ve de masaya yumruğumuzu vurmaya gerek kalmadan...

Salim Uslu

SENDİKAL MÜCADELENİN ONUR TABLOLARI

GREVLERİMİZ

GIDA İŞKOLUNUN 12 EYLÜLDEN SONRA İKİNCİ GREVİ KEMSAN GREVİ 5 MARTTA BAŞLADI

Genel Teşkilatlanma Sekreteri Ağâh KAFKAS:
"Haklarımız verilinceye kadar mücadeleye kararlıyız"

Konfederasyonumuza bağlı ÖZ GIDA-İŞ Sendikası tarafından Gıda İşkolunun 2. grevi KEMSAN (Kayseri Et Ürünleri ve Margarin Sanayii A.Ş.)'da başlatıldı. Bilindiği gibi gıda işkolunun ilk grevide Karaman BUMAS'ta Öz Gıda-İş Sendikası tarafından yapılmıştı. Kayseri'de son 10 yılın ilk grevi olan Kemsan grevine yasal olarak çalışmak zorunda olanların dışındaki 135 işçinin tamamı katıldı.

5 Mart 1986 günü sabah saat 8'de Öz Gıda-İş Sendikası Genel Teşkilatlanma Sekreteri Ağâh KAFKAS ve Genel Eğitim Sekreteri Zekeriya İLKDOĞAN tarafından bizzat grev önlükleri giyilerek başlatıldı. Grevin başlamasından önce bir konuşma yapan KAFKAS "Haklarımız verilinceye kadar mücadeleye kararlıyız" diyerek

"Bilindiği gibi daha önce işverenle sürdürdüğümüz TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanmış işçi ücretlerinde % 76 oranında bir artış sağlanmıştı. Daha sonra işveren imzalanan tutanaklarda fazla verdikleri gerekçesiyle ücretlerde ve sosyal haklarda yarı yarıya varan bir indirim talebinde bulunmuştur. Bu-

nu kabul etmemiz mümkün değil. İşverenden imzalarına sahip çıkarak "akte" vefa göstermesini bekliyoruz" demiştir.

Genel Teşkilatlanma Sekreteri Ağâh KAFKAS'ın konuşması Kayseri Çevik Kuvvetler Müdürü tarafından engellenmeye çalışılarak müdahale edilmiş ancak KAFKAS "Yasal

haklarımızı kullanmaya kimse engel olamaz" diyerek konuşmasını sürdürmüştür. Daha sonra topluca İstiklal Marşı söylenerek olgun bir hava içerisinde grev gözcülerinin dışındaki işçiler dağılmıştır. Kayseri halkının tam destek verdiği grevi bütün siyasi partilerinin il başkanları desteklediklerini bildirmişlerdir.

ÖZ İPLİK-İŞ SENDİKASI KULA'DA KURULU İMAMOĞLU YÜN İPLİK FABRİKASINDA GREVE BAŞLADI

Hak-İş'e bağlı Öz İplik-İş Sendikası Manisa'ya bağlı Kula ilçesinde kurulu bulunan İmamoğlu Yün İplik Fabrikasında 2 Mart 1987 tarihinden itibaren greve başladı.

41 işçinin çalıştığı işyerinde ilgili yasa gereği görev yerini terketmemesi gereken üç kişi dışında bütün işçiler greve iştirak ettiler. Kula tarihinin gerçekleştirilebilen ilk grevi olan bu greve işçiler büyük bir

Kula halkından da büyük destek görüyorlar. Halk işçilere her konuda destek olacağına ifade ederek grevin başarısı için ellerinden geleni yapacaklarını söylüyor.

Grevi başlatan Öz İplik-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı İsmail İlmi Kıdeyş: "İşverenin bütün sözleşme çağrılarını ısrarla cevapsız bıraktığını, greve gitmekten başka çare kalmadığını, Öz İplik-İş Sendikasının bu alma mücadelesini

yerek grevin hayırlı olmasını diledi. İmamoğlu Yün İplik Fabrikası sahibi Ahmet İmamoğlu ise "Sendikanın getireceği yükleri karşılayamam" diyerek işçilerini yoksulluğa terketmektedir.

Grev komitesi başkanlığına Öz İplik-İş Sendikası "İzmir Bölge Temsilcisi" Mustafa Koçak, komite üyeliklerine de Ali Girgin, Yakup Karakür getirildi. Grev komite öncülü-

YENİ YÖNETİM KURULUMUZ

Genel Sekreter Necati ÇELİK

Genel Sekreter Hüseyin TANRIVERDİ

Genel Sekreter Sait İZGÜ

Genel Mali Sekreter Mustafa ELMERDİ

Genel Teskatibanda Sekreter Abdülhak İMAMOĞLU

Genel Mevzuat Sekreter Yasar ENGİN

YENİ YÖNETİM KURULUMUZ

Genel Sekreter Necati ÇELİK

Genel Sekreter Hüseyin TANRIVERDİ

Genel Sekreter Şahin ÜSÜLÜ

Genel Sekreter Mustafa ELMERTEKİ

Genel Sekreter Abdulkadir İMAMOĞLU

Genel Sekreter Yavuz ENGİN